

NACRT

Na osnovu čl. 174 Zakona o planiranju i izgradnji („Sl.List CG“, br..), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je:

PRAVILNIK O SADRŽINI OBRASCA NA KOJEM SE VODI EVIDENCIJA INSPEKCIJSKIH KONTROLA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržina obrasca na kojem se vodi evidencija inspeksijskih kontrola.

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Evidencija sadrži:

1. Redni broj upisa;
2. Podatke o izvršenoj inspeksijskoj kontroli (broj predmeta, ime, prezime i adresa odnosno naziv i sjedište Investitora, broj zapisnika, datum vršenja inspeksijske kontrole, vrstu objekta, lokaciju, vrstu inspeksijske kontrole);
3. Podatke iz člana 160 Zakona od tačke 1 do tačke 33, u zavisnosti od vrste inspeksijske kontrole;
4. Podatke o naloženoj upravnoj mjeri i radnji u skladu sa članom 161 Zakona (ukazivanje, rješenje, zaključak, pečaćenje);
5. Podatke o postupku po žalbi;
6. Podatke o upravnom sporu;
7. Podatke o podnesenom zahtjevu za pokretanju prekršajnog postupka (broj, datum i ishod);
8. Podatke o podnesenoj krivičnoj prijavi (broj, datum i ishod);
9. Podatku o ishodu postupka po pojedinom predmetu inspeksijskog pregleda;
10. Ime i prezime inspektora koji je izvršio inspeksijsku kontrolu i
11. Napomenu;

Član 4

Evidencija se vodi u pisanom i elektronskom obliku.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:

Ministar,

Podgorica,

Pavle Radulović

NACRT

Na osnovu člana 89 stav 5 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list Crne Gore", broj _____), Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donosi

PRAVILNIK O OBLIKU I IZGLEDU TABLE ZA GRAĐENJE OBJEKTA

Član 1

Ovim pravilnikom se propisuju oblik, izgled, sadržaj i način isticanja table sa podacima o investitoru, projektantu, vršiocu revizije, izvođaču radova, vršiocu stručnog nadzora, ovlašćenom inženjeru koji je rukovodio izradom tehničke dokumentacije i revizije, ovlašćenom inženjeru koji rukovodi građenjem i stručnim nadzorom, 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukturnog objekta i dr.

Član 2

Tabla je pravougaonog oblika (zlatni presjek), trodimenzionalne, plitko-kutijaste forme i zarubljenih uglova.

Obrazac table iz člana 1 ovog pravilnika sastavni je dio ovog pravilnika.

Član 3

Tabla sadrži slijedeće podatke:

1. 3D vizuelizaciju objekta, odnosno prikaz trase infrastrukturnog objekta (1/3 površine table u gornjem lijevom uglu),
2. naziv, namjena i veličina objekta,
3. broj urbanističke parcele,
4. naziv investitora sa podacima (adresa, telefon i email),
5. naziv privrednog društva koje je izradilo tehničku dokumentaciju sa podacima (adresa, telefon i email),
6. naziv ovlašćenog inženjera koji je rukovodio izradom cjelokupne tehničke dokumentacije sa podacima (adresa, telefon i email),
7. naziv privrednog društva koje je revidovalo tehničku dokumentaciju sa podacima (adresa, telefon i email),
8. naziv revizora koji je rukovodio revizijom cjelokupne tehničke dokumentacije sa podacima (adresa, telefon i email),
9. naziv izvođača radova sa podacima (adresa, telefon i email),
10. naziv ovlašćenog inženjera koje rukovodi građenjem objekta u cjelini sa podacima (adresa, telefon i email),
11. naziv privrednog društva koje vrši stručni nadzor nad građenjem objekta u cjelini, sa podacima (adresa, telefon i email),
12. naziv revizora koje rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem objekta u cjelini, sa podacima (adresa, telefon i email),
13. datum prijave radova građenja objekta nadležnom inspekcijskom organu i utvrđeni rok za završetak radova (izuzev za objekte od interesa za Crnu Goru iz člana 4 Zakona).
14. broj saglasnosti glavnog državnog ili glavnog gradskog arhitekta na idejno rješenje za objekte iz člana 79 stav 4 Zakona.

Na tabli se ne mogu isticati reklamna obilježja.

Ukoliko dođe do promjene podataka iz člana 1 Pravilnika, investitor je dužan da izvrši zamjenu table u roku od 15 dana od dana nastale promjene

Član 4

Podaci iz člana 3 ovog pravilnika ispisuju se na tabli blok slovima, boldovanim beserifnim stilom, crne boje.

Član 5

Tabla se izrađuje u dvije veličine i to: za objekte od interesa za Crnu Goru (objekti od državnog interesa i objekti od lokalnog interesa), ostale objekte i za objekte privremenog karaktera.

Za objekte od interesa za Crnu Goru, (objekti od državnog interesa i objekti od lokalnog interesa) i za ostale objekte:

1. tabla dimenzija 200cm X 280cm X15cm,

Za objekte privremenog karaktera:

2. tabla dimenzija 100cmX140cm X5cm.

Član 6

Tabla se izrađuje od četvrtastih željeznih kutijastih profila i pocinčanog lima, a postavlja na čeličnim nosačima odgovarajuće nosivosti fundiranim u beton.

Član 7

Prednji dio table za objekte od interesa za Crnu Goru i ostale objekte je u boji "RAL 2009 Arancio traffico" (oranž), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Prednji dio table za objekte privremenog karaktera je u boji "RAL 1023 Giallo traffico" (žuta), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Bočni i zadnji dio table boji se u osnovnom tonu svijetlo sive boje.

Nosači table su u boji "RAL 9006 bianco alluimini" (sivo), matirana, otporna na atmosferske uticaje.

Član 8

Tabla se izrađuje na PVC samolepljivoj foliji (UV otporna, vodootporna, otporna na fizička oštećenja), trajnosti od najmanje tri godine.

Član 9

Tabla se ističe na vidnom i pristupačnom mjestu, u vertikalnoj ravni sa dužom horizontalnom stranom, na desnoj strani od glavnog ulaza u gradilište, neposredno izvan ograde gradilišta i osvjetljava se zasebnim reflektorskim osvjetljenjem.

Tabla se postavlja tako da svojim izgledom i položajem ne utiče na bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Član 11

Danom objavljivanja ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obliku i izgledu table sa podacima o izdatoj građevinskoj dozvoli ("Službeni list Crne Gore", broj 68/08).

Br. _____

Podgorica, _____2017. godine

Ministar,

Pavle Radulović

NACRT

Na osnovu člana 71 stav 5 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG", br. ....)
Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK O BLIŽIM USLOVIMA I NAČINU PRILAGOĐAVANJA OBJEKATA ZA PRISTUP I KRETANJE LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi i način obezbjeđivanja nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada licima smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom (u daljem tekstu: pristupačnost) i jednostavno prilagođavanje objektima koji su u javnoj upotrebi, stambenim i stambeno-poslovnim objektima.

Pristupačnost

Član 2

Pristupačnost i jednostavno prilagođavanje objekata iz člana 1 ovog pravilnika za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom obezbjeđuje se izradom tehničke dokumentacije i izgradnjom objekata na način da sadrže obavezne elemente pristupačnosti i/ili da ispunjavaju uslove za upotrebu pomagala.

Ako su obavezni elementi pristupačnosti dio puta za evakuaciju u slučaju opasnosti, radi obezbjeđivanja pristupačnosti i jednostavnog prilagođavanja iz stava 1 ovog člana, moraju se ispuniti i zahtjevi u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje.

Grafički prikazi oznaka pristupačnosti

Član 3

Grafički prikaz oznaka pristupačnosti i upotrebe pomagala i obaveznih elemenata pristupačnosti, dat je u Prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Oznake pristupačnosti moraju biti odgovarajuće veličine i postavljene na lako uočljivom mjestu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) *lice smanjene pokretljivosti* je lice koje ima privremene ili trajne smetnje pri kretanju usljed invalidnosti, starosti, trudnoće ili drugih razloga;
- 2) *lice sa invaliditetom* je lice koje ima dugoročna fizička, mentalna, intelektualna ili senzorna oštećenja koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati puno i efektivno učešće ovih lica u društvu na osnovu jednakosti sa drugima;
- 3) *pomagala za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom* su pomagala koja služe za orijentaciju i kretanje tih lica;
- 4) *pomagala za orijentaciju* su bijeli štap i pas vodič;
- 5) *pomagala za pokretljivost* su invalidska kolica, štap, štake, hodalica i pas pomagač;
- 6) *prepreka* je komunikacijska i orijentaciona smetnja koja lice smanjene pokretljivosti može ometati i/ili sprječavati u nesmetanom pristupu, kretanju, boravku i radu;
- 7) *pristupačni objekat* je objekat, dio objekta ili oprema (rampa, stepenište, lift, vertikalno-podizna platforma, koso-podizna sklopiva platforma, ulazni prostor, komunikacije, WC,

kupatilo, kuhinja, soba, učionica, radni prostor, stan/apartman, kafana, restoran, kabina za presvlačenje, tuš kabina, ulaz u vodu na plaži i na bazenu, mjesto u gledalištu, telefon, tekstofon, faks, bankomat, električne instalacije, kvake na vratima i prozorima, pult, induktivna petlja ili transmisioni obruč, oglasni pano, orijentacioni plan za kretanje u objektu, stajalište i peron, parking mjesto, javna pješačka površina, semafor, pješački prelaz, pješačko ostrvo i rakrsnica) koji sadrže obavezne elemente pristupačnosti propisane ovim pravilnikom;

- 8) *obavezni elementi pristupačnosti* su sastavni dio tehničke dokumentacije koja se izrađuje za potrebe građenja objekta, kojima se određuje veličina, svojstva, instalacije, uređaji i druga oprema objekata radi obezbjeđivanja pristupa, kretanja, boravka i rada lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti pod istim uslovima kao i drugim licima;
- 9) *oznake pristupačnosti* su oznake kojima se označavaju primijenjeni obavezni elementi pristupačnosti;
- 10) *jednostavno prilagodljivi stan* je stan koji se po potrebi može jednostavno prilagoditi za upotrebu licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom, a da se ne utiče na upotrebljivost objekta;
- 11) *vizuelno-svjetlosna najava* je upozorenje i obavještenje licu sa oštećenjem sluha putem svjetlosnih signala;
- 12) *zvučna najava* je upozorenje i obavještenje licu sa oštećenjem vida putem zvuka;
- 13) *zvučna signalizacija* je signalizacija koja pomaže licima sa oštećenjem vida pri snalaženju u prostoru;
- 14) *induktivna petlja ili transmisioni obruč* je instalacija koja se ugrađuje u objekat radi otklanjanja šumova iz okoline i poboljšanja kvaliteta zvuka;.
- 15) *komunikaciono pomagalo* je uređaj koji omogućava licima koja koriste slušni aparat primanje zvučnih signala bez smetnji;
- 16) *taktilna obrada* je završna reljefna obrada hodne površine za kretanje lica smanjene pokretljivosti odnosno lica sa invaliditetom;
- 17) *taktilna crta vođenja* je taktilna obrada hodne površine namijenjena usmjeravanju kretanja lica sa oštećenjem vida, koja se na kraju puta vođenja i na mjestu promjena smjera vođenja označava promjenom u strukturi reljefne obrade;
- 18) *taktilna crta upozorenja* je taktilna obrada hodne površine koja se postavlja radi upozorenja lica sa oštećenjem vida na opasnost od vozila;
- 19) *taktilno polje upozorenja* je taktilna obrada hodne površine koja služi za upozorenje i obavještanje lica sa oštećenjem vida o promjeni nivoa kretanja;
- 20) *tekstofon* je prilagođeni telefon za lica sa oštećenjem sluha, pomoću kojeg oba sagovornika komuniciraju pisanim putem;
- 21) *tipski element* je predmet koji služi za razgraničavanje javne pješačke površine od kolovoza, biciklističke staze i/ili parkirališta, a može biti različitog oblika i namjene (žardinjera za cvijeće, zid, klupa i sl);
- 22) *javna pješačka površina* je trotoar, pješačka staza, pješački trg, pasarela, pješački prolaz, pješački most i sl.

Primjena

Član 5

Ovaj pravilnik primjenjuje se na objekte u javnoj upotrebi, stambene i stambeno-poslovne objekte.

Stambeni, stambeno poslovni i objekti u javnoj upotrebi

Član 6

Objekti u javnoj upotrebi u smislu ovog pravilnika su:

- 1) *objekti trgovačke, ugostiteljske i/ili turističke namjene*: robna kuća; trgovački i uslužni centar; samoposluživanje uslužne površine od 200 m² i više ; tržnica; caffè bar, kafana i

restoran, disko klub površine najmanje 100 m² i noćni klub površine najmanje od 200 m², turistički informativni centar; turistička agencija površine od 200 m² i više; zasebno stojeća recepcija; objekat nautičkog turizma; hotel (soba/TWC); hostel sa zajedničkim sanitarnim jedinicama; turističko naselje; kamp za 500 i više gostiju; restoran uz magistralni put ili autoput; motel uz magistralni ili autoput; trgovačko-ugostiteljski sadržaj uz pumpu za gorivo i sl;

- 2) *objekti poštanske i/ili telekomunikacione namjene*: poštanska sala za rad sa strankama; telekomunikacioni centar za pružanje usluga korisnicima; objekti u kojima se nude telekomunikacione usluge telefoniranja, faksiranja i sl.;
- 3) *objekti za pružanje finansijskih usluga*: banke i sl;
- 4) *objekti zakonodavne, sudske, izvršne, upravne i druge namjene*: Vlada Crne Gore; Skupština Crne Gore; organi sudske vlasti; organi državne i lokalne uprave i sl;
- 5) *objekti zdravstvene, rehabilitacione, socijalne i dječje zaštite*: ustanove zdravstvene, rehabilitacione, socijalne i dječje zaštite; apoteka i prodavnica ortopedskih pomagala; ambulanta; dom zdravlja; bolnica; lječilište; zatvoreni bazen u lječilištu; otvoreni bazen u lječilištu; lječilišna plaža; zatvoreno lječilišno kupatilo /banja; javno kupatilo; dom za stare osobe sa zajedničkim sanitarnim jedinicama; dom za stare osobe hotelskog tipa (soba/TWC); dom za stare osobe apartmanskog tipa; narodna kuhinja i sl;
- 6) *objekti u kojima često borave lica sa invaliditetom*: objekti u kojima se nalaze poslovne prostorije saveza, društava i/ili udruženja lica sa invaliditetom; ustanova za vaspitanje i obrazovanje lica sa invaliditetom; ustanova za rehabilitaciju; ustanova za smještaj lica sa invaliditetom i sl;
- 7) *objekti vaspitne i obrazovne namjene*: dječji vrtić; škola, visoko-obrazovna institucija; učenički i studentski dom sa zajedničkim sanitarnim jedinicama; učenički i studentski dom hotelskog tipa (soba/TWC); studentska apartmanska naselja i sl;
- 8) *objekti kulturne namjene*: centralna biblioteka; gradska biblioteka; univerzitetska biblioteka; kulturni centar; kongresni centar; muzej, galerija, izložbeni prostor površine 300 m² i više; bioskop, pozorište i koncertna dvorana, i sl;
- 9) *objekti saobraćajne namjene*: aerodrom; autobuska i željeznička stanica; autobusko stajalište, željeznički peron; putnička zgrada u trajektnim i brodskim pristaništima; odmorište uz magistralni ili auto-put; javno parkiralište; javna garaža; benzinska pumpa, i sl;
- 10) *objekti sportsko - rekreacione namjene*: sportski teren; sportska dvorana i sl;
- 11) *objekti zabavne namjene*: zabavni park; zooški i botanički vrt i sl;
- 12) *objekti vjerske namjene*: obredna dvorana; vjerski i dobrotvorni centar;
- 13) *objekti za izvršavanje krivičnih sankcija*: zatvor; vaspitni zavod i sl;
- 14) *prostori i površine javne namjene*: pješački trg, ulica, staza u parku, dječjem igralištu i na šetalištu; pješački prolaz, pasarela i pješački most; ulični prelaz i sl;
- 15) *objekti ostale namjene*: sajamski i izložbeni centar; javni WC; objekat u kome je obavezno izvođenje četiri ili više WC jedinica za javnu upotrebu; kapela, mrtvačnica i krematorijum; javno sklonište i sl.

Stambeni i stambeno-poslovni objekti, u smislu ovog pravilnika su objekti sa deset i više stanova namjenjeni za stanovanje i stambene ili poslovne svrhe.

Ako se stambeni objekat koristi za poslovne namjene, u zavisno od vrste djelatnosti koja se u tom prostoru obavlja, na taj objekat se primjenjuju odredbe ovog pravilnika kojima se propisuju uslovi za stambeno poslovne objekte.

Uslovi za upotrebu pomagala

Član 7

Radi upotrebe pomagala za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, potrebno je da se ispune uslovi u pogledu prostora potrebnog za:

- kretanje lica koja koriste invalidska kolica koji je dat na grafičkom prikazu broj 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- upotrebu štapa, štaka, hodalica koji je dat na grafičkom prikazu broj 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika i
- upotrebu bijeloga štapa i psa vodiča koji je dat na grafičkom prikazu broj 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako za određeni objekat nije određen obavezni element pristupačnosti, tehnička dokumentacija mora da sadrži rješenja za upotrebu pomagala za lica sa invaliditetom.

Obavezni elementi pristupačnosti

Član 8

Obavezni elementi pristupačnosti su:

- elementi pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika,
- elementi pristupačnosti samostalnog života i
- elementi pristupačnosti javnog saobraćaja.

Obavezni elementi pristupačnosti primjenjuju se izborom najpovoljnijeg rješenja u odnosu na namjenu i druge osobine objekta.

Taktilna površina

Član 9

Pristupačna taktilna površina izvodi se reljefnom obradom visine do 5 mm na način da ne otežava kretanje invalidskih kolica, da je prepoznatljiva na dodir stopala ili bijelog štapa, da ne zadržava vodu, snijeg i nečistoću, i da se lako održava.

Pristupačna taktilna površina data je na grafičkom prikazu broj 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Najmanje dimenzije taktilne površine i mjesta na kojima je obavezna njena primjena određena su u zavisnosti od svakog elementa pristupačnosti propisanog ovim pravilnikom.

Taktilna crta vođenja, taktilna crta upozorenja i/ili taktilno polje upozorenja, moraju da imaju karakteristike propisane za taktilnu površinu.

Elementi pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika

Član 10

Za potrebe savladavanja visinskih razlika prostora kojim se kreću lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom mogu se koristiti sljedeći elementi pristupačnosti: rampa, stepenište, lift, vertikalno-podizna platforma i koso-podizna sklopiva platforma.

Rampa

Član 11

Rampa se koristi kao element pristupačnosti za potrebe savladavanja visinske razlike do 120 cm, u unutrašnjem ili spoljašnjem prostoru.

Rampa mora da ima:

- 1) dopušteni nagib do 1:20 (5%), svijetlu širinu od najmanje 120 cm u spoljašnjem prostoru, odnosno najmanje 90 cm u unutrašnjem prostoru,
- 2) odmorišni podest najmanje dužine od 150 cm na svakih 6 m dužine rampe,

- 3) čvrstu, površinu obrađenu protiv klizanja,
- 4) izvedenu ogradu sa rukohvatima na nezaštićenim dijelovima,
- 5) rukohvate koji su presjeka 4 cm, oblikovani na način da se mogu obuhvatiti dlanom, postavljeni na dvije visine – od 60 i od 90 cm, produženi u odnosu na nagaznu površinu rampe za 30 cm, sa zaobljenim završetkom, koji su dati na grafičkom prikazu br. 7 koji je sastavni dio ovog Pravilnika,
- 6) na ogradi rampe koja se nalazi u spoljašnjem prostoru rukohvata izvedene od materijala koji nije osjetljiv na termičke promjene,
- 7) ogradu ispunjenu staklom uočljivo obilježenu,
- 8) oznake pristupačnosti koje su date na grafičkom prikazu br. 1 (slike 1.4, 1.6 i 1.7) koji se sastavni dio ovog Pravilnika.

Rampa i uslovi iz stava 2 ovoga člana dati su na grafičkom prikazu br. 6 ovog Pravilnika. Izuzetno od stava 2 tačka 1 ovog člana, za visinsku razliku do 76 cm, dopušteni nagib rampe može biti do 1:12 (8,3%).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u spoljašnjem prostoru, kada za to postoje uslovi, za potrebe savladavanja visinske razlike veće od 120 cm, može se koristiti rampa koja ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana.

Stepenište

Član 12

Stepenište mora da ima:

- 1) visinu stepenice najviše 15 cm,
- 2) širinu nagazne površine stepenice najmanje 33 cm,
- 3) svijetlu širinu stepenišnog kraka u unutrašnjem prostoru najmanje 110 cm,
- 4) svijetlu širinu stepenišnog kraka u spoljašnjem prostoru najmanje 120 cm,
- 5) ivicu nagazne površine stepenice obrađenu vizuelno kontrastno i protiv klizanja u širini od najmanje 2 cm,
- 6) rukohvate na zaštitnoj ogradi stepeništa izvedene u kontinuitetu cijelom dužinom stepeništa, a na početku i na kraju stepeništa produžene u odnosu na nagaznu površinu stepenice za 30 cm, sa zaobljenim završetkom,
- 7) rukohvate na ogradi stepeništa izvedene na način da se mogu obuhvatiti dlanom,
- 8) rukohvate na ogradi stepeništa u spoljašnjem prostoru izvedene od materijala koji nije osjetljiv na termičke promjene,
- 9) stepenišni krak širine 250 cm i više izveden sa centralnim rukohvatom na način koji je dat na grafičkom prikazu broj 9 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- 10) prostor ispod početnog stepenišnog kraka ograđen ogradom visine 70 cm do mjesta gdje je visina stepenišnog kraka 210 cm ili pod ispod stepenišnog kraka denivelisan podizanjem za najmanje 3 cm, do mjesta gdje je visina stepenišnog kraka 210 cm, na način koji je dat na grafičkom prikazu broj 10 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- 11) obilježenu ogradu ispunjenu staklom,
- 12) pred prvom i iza posljednje stepenice izvedeno taktilno polje upozorenja, u punoj širini stepenišnog kraka, širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima vertikalno u odnosu na smjer kretanja u skladu sa članom 9 ovog pravilnika,
- 13) oznake pristupačnosti koje su date na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.2, 1.4, 1.5 i 1.8) ovog pravilnika.

Stepenište i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 8 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Stav 1 tač.1, 2, 3, 4 i tačka 9 ovog člana ne odnose se na izgrađene objekte u javnoj upotrebi.

Lift **Član 13**

Lift se koristi kao element pristupačnosti za potrebe savladavanja visinske razlike, i primjenjuje se za savladavanje visinske razlike veće od 120 cm u unutrašnjem ili spoljašnjem prostoru.

Lift mora da ima:

- 1) unutrašnje dimenzije lifta najmanje 110 x 140 cm,
- 2) vrata svijetle širine najmanje 90 cm,
- 3) vrata lifta koja se otvaraju klizno ili prema spolja u odnosu na kabinu lifta,
- 4) komandnu ploču postavljenu u rasponu visine od 90 do 120 cm,
- 5) komandnu ploču sa tasterima kontrastno izvedenim, reljefno prepoznatljivih brojeva etaža i drugih informacija na Brajevom pismu,
- 6) rukohvat u liftu na visini od 90 cm,
- 7) vizuelno-svjetlosnu i zvučnu najavu spratova,
- 8) kada se nalazi u objektima u javnoj upotrebi iz člana 6 stav 1 tač. 5 i 6 ovog pravilnika, i govorno najavljivanje spratova,
- 9) od ulaznih vrata objekta do lifta postavljenu taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm, sa užljebljenjima u smjeru vođenja,
- 10) oznake pristupačnosti koje su date na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.2, 1.3 i 1.9) ovog pravilnika.

Lift i uslovi iz stava 2 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 11 koji se sastavni dio ovog pravilnika.

Kada se savladavanje visinske razlike obezbjeđuje sa više liftova, najmanje jedan lift mora da ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana.

Vertikalno-podizna platforma **Član 14**

Vertikalno-podizna platforma se koristi kao element pristupačnosti za potrebe savladavanja visinske razlike veće od 120 cm u unutrašnjem ili spoljašnjem prostoru, ako se to ne može postići pristupačnim liftom ili drugim elementom pristupačnosti propisanim ovim pravilnikom.

Vertikalno-podizna platforma mora da ima:

- 1) spoljna dimenzija platforme veličine najmanje 110x140cm,
- 2) bočne stranice platforme zatvorene do visine od 120 cm,
- 3) ulazna vrata širine korisnog prostora namanje 90 cm koja se otvaraju klizno ili zaokretno prema spolja,
- 4) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.10) ovog pravilnika.

Vertikalno-podizne platforme i uslovi iz stava 2 ovog člana dati su su na grafičkom prikazu broj 12 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Koso-podizna sklopiva platforma **Član 15**

Koso-podizna sklopiva platforma koristi se kao element pristupačnosti za potrebe savladavanja visinske razlike veće od 120 cm u unutrašnjem ili spoljašnjem prostoru, ako se to ne može postići liftom ili drugim elementom pristupačnosti propisanim ovim pravilnikom.

Koso-podizna sklopiva platforma postavlja se na bočne stepenišne zidove ili stepenišnu ogradu, koja se vodi dužinom cijelog stepeništa, i mora da ima:

- 1) nagaznu površinu platforme veličine najmanje 80 x 100cm,
- 2) bočnu podnu preklopnu zaštitu visine 20 cm i preklopni zaštitni rukohvat,
- 3) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.11) ovog pravilnika.

Koso-podizne sklopive platforme i uslovi iz stava 2 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 13 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Elementi pristupačnosti potrebni za samostalni život

Član 16

Radi omogućavanja samostalnog života licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom koriste se sljedeći elementi pristupačnosti: ulazni prostor; hodnici; toalet; kupatilo; kuhinja; soba, učionica, radni prostor; stan; kafana i restoran; kabina za presvlačenje; tuš kabina; glasačka kabina; ulaz u vodu na plaži i na bazenu; mjesto u gledalištu; telefon, tekstofon, faks, bankomat; električne instalacije (interfon, prekidač za svjetlo, i zvonice, utičnica u kuhinji, ostale utičnice, izvodna ploča za električnu instalaciju); kvake na vratima i prozorima; šalter; pult; induktivna petlja ili transmisioni obroč; oglasni pano, orijentacioni plan za kretanje u objektima i sl.

Ulazni prostor

Član 17

Ulazni prostor u objekat je ulaz do kojeg se dolazi direktno sa javne pješačke površine ili uz pomoć elemenata pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika.

Ulazni prostor mora da ima:

- 1) jednokrilna vrata širine korisnog prostora od najmanje 110/210 cm, ili dvokrilna vrata širine korisnog prostora od najmanje $2 \times 90/210$ cm,
- 2) vrata koja se otvaraju prema spolja ili klizno,
- 3) pristupačnu kvaku u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- 4) prag vrata koji nije viši od 2 cm,
- 5) strugač i otirač izveden od materijala koji ne uliježe, ugrađeni u nivou poda,
- 6) u slučaju kada su glavna ulazna vrata kružna, uz njih i zaokretna ili klizna vrata širine korisnog prostora najmanje 90 cm,
- 7) u slučaju kada su glavna ulazna vrata klizna svijetli otvor od najmanje 90/210 cm, a ispred vrata, u tom slučaju, obezbijeđen upotrební prostor veličine najmanje 150×150 cm,
- 8) oznaku smjera otvaranja vrata,
- 9) u slučaju kada su ulazna vrata i pregradni zidovi ulaznog prostora izrađeni od staklenih ploča površine veće od 1,5 m², bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
- 10) vjetrobran ili toplotni zastor dužine od 240 cm,
- 11) kod usmjeravajućeg ulaza obezbijeđen i prolaz sa zaokretnom ogradom svijetle širine najmanje 90 cm,
- 12) osvjetljenje nivoom osvjetljenja od 200 luxa,
- 13) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 14) oznake pristupačnosti koje su date na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.2, 1.5 i 1.12) ovog pravilnika.

Ulazni prostor i uslovi iz stava 2 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 14 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Hodnici

Član 18

Hodnoci moraju da imaju:

- 1) širinu najmanje 150 cm,
- 2) sve hodne površine, u istom nivou,
- 3) hodne površine koje nijesu u istom nivou, međusobno povezane elementima pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika u skladu sa ovim pravilnikom,
- 4) vrata na hodnicima izvedena bez praga, svijetle širine korisnog prostora najmanje 90 cm,
- 5) vrata sa pristupačnom kvakom u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- 6) ulazna vrata koja sa hodnika vode u druge prostore i prostorije, stanove i sl. izvedena sa pragom koji nije viši od 2 cm,
- 7) ako su vrata i pregradni zidovi hodnika izrađene od staklenih ploča površine veće od 1,5 m², bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
- 8) područje za kretanje osvijetljeno nivoom osvijetljenja od 100 luxa;
- 9) na mjestima gdje se ogradama usmjerava kretanje, razmak između ograda od najmanje 90 cm,
- 10) svu instalacijsku i drugu opremu širu od 10 cm ugrađenu i/ili postavljenu u niše u zidu (protivpožarni aparati, vatrogasna crijeva i sl.),
- 11) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 12) oznake pristupačnosti koje su date na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.1, 1.2, 1.5 i 1.7) ovog pravilnika,
- 13) druge oznake na zidovima hodnika postavljaju se u rasponu visine od 120 do 160 cm.

Hodnici (komunikacije) i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 15 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Stav 1 tačka 1 ovog člana ne odnosi se na izgrađene objekte u javnoj upotrebi.

Toalet

Član 19

Toalet (wc), mora da ima:

- 1) vrata širine svijetlog otvora najmanje 90 cm, koja se otvaraju prema spolja,
- 2) pristupačnu kvaku na vratima u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- 3) ugrađen mehanizam za otvaranje vrata spolja u slučaju poziva u pomoć,
- 4) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 5) WC šolju zajedno sa daskom za sjedenje visine od 45 do 50 cm,
- 6) uz WC šolju dva držača za ruke dužine 90 cm, postavljena na zid u rasponu visine od 80 do 90 cm iznad površine poda,
- 7) najmanje jedan držač za ruke koji mora biti preklopni sa pristupačne strane WC šolje, a drugi može biti fiksno pričvršćen na zid,
- 8) udaljenost prednje ivice WC šolje od zida najmanje 65 cm,
- 9) pokretač uređaja za ispuštanje vode u WC šolju postavljen na visini od 70 cm iznad površine poda ili izvedeno senzorsko ispuštanje vode u WC šolju,
- 10) konzolni umivaonik širine najmanje 50 cm na visini od 80 cm, sa sifonom smještenim u ili uz zid,
- 11) jednoručnu slavinu ili ugrađeno senzorsko otvaranje i zatvaranje vode,
- 12) širinu upotrebnog prostora ispred WC šolje najmanje 90 cm,
- 13) širinu upotrebnog prostora ispred umivaonika najmanje 90 cm,
- 14) slobodni prostor za okretanje invalidskih kolica najmanje površine kruga presjeka od 150 cm,
- 15) nagnuto zaokretno ogledalo postavljeno donjom ivicom na visinu od 100 cm,
- 16) vješalicu za odjeću na visini od 120 cm,
- 17) alarmni uređaj sa prekidačem na pritisak ili kanapom za povlačenje, na visini od 60 cm,

- 18) drugu opremu dostupnu iz invalidskih kolica koja ne smeta kretanju, učvršćenu na zid, izvedenu kontrastno u odnosu na pod i zidove,
- 19) u slučaju da je WC u javnoj upotrebi, mora da ima zaseban ulaz, izdvojen od muških i ženskih sanitarnih grupa,
- 20) od ulaznih vrata objekta do vrata javnog WC-a postavljenu taktilnu crtu vođenja u širini od najmanje 40 cm, sa užljebljenjima u smjeru vođenja,
- 21) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.13) ovog pravilnika.

WC i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 16 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

WC u sklopu pristupačnog stana i u okviru soba i/ili apartmana u objektima (hotel, đučki i studentski dom, dom za stare osobe i sl, mora da ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1 do 18 ovog člana.

Kupatilo

Član 20

Kupatilo mora da ima:

- 1) kadu visine gornje ivice najviše 50 cm i/ili prostor za tuširanje izveden bez pregrade, veličine najmanje 90 × 90 cm,
- 2) lift za kadu, osim u slučaju kada se uz kadu postavlja i prostor za tuširanje,
- 3) držač za ruke uz kadu postavljen u rasponu visine od 80 do 90 cm od površine poda, odnosno držač uz prostor za tuširanje postavljen na visinu od 75 cm,
- 4) u prostoru za tuširanje vodootporno preklopno sjedište postavljeno u rasponu visine od 45 do 50 cm, površine 45x50 cm,
- 5) opremu dostupnu iz invalidskih kolica koja ne smeta kretanju, učvršćenu na zid, izvedenu kontrastnim bojama od boja poda i zidova,
- 6) opremu propisanu za pristupačni WC u skladu sa odredbama člana 19 ovog pravilnika i to: umivaonik, ogledalo, slavina, vješalica, alarmni uređaj, WC šolja i uređaj za ispuštanje vode u WC šolju, ako je kupatilo predviđena sa WC-om u istom prostoru,
- 7) širinu svijetlog otvora vrata od najmanje 80 cm,
- 8) širinu vrata svijetlog otvora od najmanje 90 cm, ako se u kupatilo ulazi sa javne komunikacije (na primjer u bolnicama, lječilištima i sl.),
- 9) vrata i prozore sa pristupačnim kvakama u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- 10) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 11) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu br. 1 (slike 1.13 i 1.14) koji je sastavni dio ovog Pravilnika .

Kupatilo i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkom prikazu br. 17 koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

U objektima zdravstvene, rehabilitacione, socijalne i dječje zaštite i objektima koje često koriste lica sa invaliditetom, kade u kupatilu treba da budu dostupne sa tri strane.

Kuhinja

Član 21

Kuhinja mora da ima:

- 1) slobodnu radnu ploču dužine najmanje 90 cm,
- 2) radnu, grijaću ploču i sudoperu konzolno izvedene sa dubinom pristupa od najmanje 50 cm, gornjom pločom na visini od najviše 85 cm, a donja strana ploče je na visini od najmanje 70 cm,

- 3) viseće elemente postavljene donjom ivicom na visinu od 120 cm od površine poda,
- 4) donje elemente na izvlačenje,
- 5) slobodni upotrební prostor za korištenje kuhinjskih elemenata i okretanje invalidskih kolica najmanje površine kruga presjeka od 150 cm;
- 6) prostor za kretanje oko namještaja širine najmanje 120 cm,
- 7) ulazna vrata širine korisnog prostora najmanje 80 cm,
- 8) vrata i prozore sa pristupačnim kvakama u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- 9) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 10) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.1) ovog pravilnika, u slučaju kada se pristupačna kuhinja nalazi izvan stana/apartmana, (npr u kampu i sl.).
- 11) Kuhinja i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 18 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Soba, učionica, radni prostor

Član 22

Soba, učionica i radni prostor moraju da imaju:

- 1) slobodni prostor za okretanje invalidskih kolica u prostoriji, najmanje površine kruga presjeka od 150 cm,
- 2) prostor za kretanje oko namještaja širine najmanje 120 cm,
- 3) radni sto konzolno izveden na način da je gornja ploča na visini od najviše 85 cm, a donja strana ploče na visini od najmanje 70 cm sa dubinom pristupa od najmanje 50 cm,
- 4) ulazna vrata učionice i radnog prostora širine korisnog prostora najmanje 90 cm, a sobe najmanje 80 cm,
- 5) vrata i prozore sa pristupačnim kvakama u skladu sa članom 32 ovog pravilnika, odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 6) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.1) ovog pravilnika, osim sobe u sklopu stana/apartmana.

Sobe, učionice i radni prostor i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkim prikazima br. 19, 20 i 21 koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Stav 1 tačka 4 ovog člana ne odnosi se na izgrađene objekte u javnoj upotrebi.

Stan

Član 23

Stan mora da ima elemente pristupačnosti potrebne za samostalan život iz člana 19 do 22, 31 i 32 ovog pravilnika i do stana mora biti obezbijeden pristup sa javne pješačke površine, po pravilu, kroz glavni ulaz u objekat, primjenom najprikladnijih rješenja pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika u skladu sa čl. 11 do 15 ovog pravilnika.

Kad se u objektu u kome se nalazi stan planira garažni prostor, od garažnog prostora do tog stana moraju se obezbijediti komunikacije u skladu sa članom 18 ovog pravilnika.

Jednostavno prilagodljiv stan se po pravilu gradi u prizemlju objekta, odnosno na etaži sa koje je najlakše obezbijediti izlaz u siguran prostor u slučaju opasnosti.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana stan mora da ima:

- 1) ulazna vrata širine korisnog prostora najmanje 110 cm,
- 2) preostala vrata širine korisnog prostora najmanje 80 cm,
- 3) vrata i prozore sa pristupačnim kvakama u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- 4) pragove zaobljene i ne više od 2 cm,
- 5) hodnike širine najmanje 120 cm,
- 6) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,

- 7) oznaku pristupačnosti koja je data u grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.1) ovog pravilnika.

Stan, odnosno apartman i uslovi iz st. 1 i 4 ovoga člana dati su na grafičkim prikazima br. 22 i 23 koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Pri projektovanju i građenju objekata iz člana 6 stav 2 ovog pravilnika, na svakih deset stanova mora se obezbijediti i jedan jednostavno prilagodljiv stan.

Jednostavno prilagodljivim stanom smatra se stan kod kojeg je moguće postići uslove iz st. 1, do 4 ovog člana, izmjenama u izgrađenom objektu a kojima se ne utiče na osnovne zahtjeve za objekat. Tehničko rješenje jednostavnog prilagođavanja mora biti prikazano u projektu objekta.

Pri projektovanju i građenju turističkih naselja sa 50 i više smještajnih jedinica-apartmana, domova za stare osobe apartmanskog tipa sa 10 i više apartmana i studentskih apartmanskih naselja sa 10 i više apartmana, mora se obezbijediti odgovarajući broj pristupačnih apartmana (jedan pristupačni apartman za naznačeni minimalni broj apartmana i jedan na svakih narednih deset apartmana). Ukupni broj prilagodljivih apartmana određuje se zaokruživanjem na prvu višu deseticu.

Obavezni elementi pristupačnosti propisani za stanove primjenjuju se i na apartmane.

Kafana i restoran

Član 24

Kafana i restoran moraju da imaju elemente pristupačnosti za ulazni prostor iz člana 17 ovog zakona, za hodnike iz člana 18 ovog pravilnika i za WC iz člana 19 ovog pravilnika.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, kafana i restoran moraju da imaju:

- 1) obezbijeden prolaz između stolova, stolica i drugih vertikalnih prepreka širine najmanje 100 cm za najmanje 20% upotrebne površine kafane ili restorana namijenjene korisnicima usluga,
- 2) šank i stolove konzolno izvedene na način da gornja ploča bude na visini od najviše 85 cm, a podgled na visini od najmanje 70 cm sa dubinom pristupa od najmanje 50 cm, za najmanje 20% tog inventara,
- 3) završnu obradu zidova, podova i vrata izvedenu kontrastno,
- 4) podnu oblogu od čvrstog materijala koja ne otežava kretanje invalidskih kolica,
- 5) u slučaju kada su vrata i pregradni zidovi kafane i/ili restorana izrađeni od staklenih ploča površina većih od 1,5 m², bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
- 6) vrata sa pristupačnom kvakom u skladu sa članom 32 ovog pravilnika koja je izvedena u kontrastnoj boji sa bojom podloge vrata,
- 7) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.12 i 1.15) ovog pravilnika,

Kafana i restoran i uslovi iz st. 1 i 2 ovoga člana dati su na grafičkom prikazu broj 24 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Kabina za presvlačenje

Član 25

Kabina za presvlačenje mora da ima:

- 1) dimenzije osnove najmanje 160 x 210 cm,
- 2) vrata, sa pristupačnom kvakom u skladu sa članom 32 ovog pravilnika, širine korisnog prostora najmanje 90 cm, koja se otvaraju prema spolja, 3) vješalicu za odjeću na visini od 120 cm,

- 3) klupu na preklapanje postavljenu u rasponu visine od 45 do 50 cm,
- 4) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.1) ovog pravilnika.

Kabina i uslovi iz stava 1 ovoga člana dati su na grafičkom prikazu broj 25 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U objektu iz člana 46 ovog pravilnika koji mora imati kabinu za presvlačenje, obavezno je izvesti najmanje 10% pristupačnih kabina (najmanje jednu), od ukupnog broja kabina.

Tuš kabina

Član 26

Tuš kabina mora da ima:

- 1) dimenzije u osnovi najmanje 230 x 230 cm,
- 2) vrata, sa pristupačnom kvakom u skladu sa članom 32 ovog pravilnika, širine korisnog prostora najmanje 90 cm koja se otvaraju prema spolja,
- 3) odgovarajuće električne instalacije u skladu sa članom 31 ovog pravilnika,
- 4) površinu prostora ispod tuša najmanje 90 x 90 cm, izvedenu bez pragova sa nagibom za odvod vode,
- 5) jednoručnu slavinu ili slavinu sa ugrađenim senzorom,
- 6) alarmni uređaj sa prekidačem na pritisak ili kanapom za povlačenje na visini od 60 cm,
- 7) vješalicu za odjeću postavljenu na visini od 120 cm,
- 8) držač za sapun postavljen na visinu od 90 cm,
- 9) oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.14) ovog pravilnika.

Tuš kabina i uslovi iz stava 1 ovoga člana dati su na grafičkom prikazu broj 26 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U objektu iz člana 46 ovoga pravilnika koji mora imati tuš kabinu, obavezno je izvesti najmanje 10% pristupačnih kabina (najmanje jednu), od ukupnog broja kabina.

Glasačka kabina

Član 27

Glasačka kabina za lica koja koriste invalidska kolica mora da:

- 1) ima gornju ploču izvedenu na visini od najviše 85 cm, a donja strana ploče na visini od najmanje 70 cm. Gornja ploča konzolno je oblikovana sa dubinom pristupa od najmanje 50 cm;
- 2) ima obezbijeđen slobodan prostor u kabini u radijusu od 150 cm;
- 3) ima oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.22) ovog pravilnika.
- 4) bude izvedena najbliže ulazu u prostor i/ili prostoriju u kojoj se obavlja glasanje;

Glasačka kabina za lica oštećenog vida je uobičajene visine i mora:

- 1) biti izvedena najbliže ulazu u prostor i/ili prostoriju u kojoj se obavlja glasanje;
- 2) od ulaznih vrata objekta do glasačke kabine da bude postavljena taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima u smjeru vođenja;
- 3) imati oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.2 i 1.5) ovog pravilnika.

Glasačke kabine i uslovi iz st. 1 i 2 ovog člana dati su na grafičkom prikazu br. 27 i 28 ovog Pravilnika.

Ako se u objektu nalaze tri ili više glasačkih kabina istog tipa, jedna od njih mora ispunjavati uslove pristupačnosti za lica koja koriste invalidska kolica, a jedna za lica sa oštećenjem vida.

Ulaz u vodu na plaži i na bazenu

Član 28

Ulaz u vodu na plaži i bazenu mora da ima pristupačnu rampu, koja doseže dno na dubini od 60 do 80 cm u odnosu na srednji nivo površine vode (mora, rijeke, jezera, bazena).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na lječilišnim plažama i bazenima kada nije moguće obezbijediti pristupačnost, ulaz se može obezbijediti pokretnom stolicom, liftom, i/ili elementima pristupačnosti za savladavanje visinske razlike.

Uz ulaz u vodu iz stava 1 ovog člana, mora se obezbijediti mjesto za sunčanje, najmanje dimenzije 90x200 cm i visine 50 cm za lica sa tjelesnim oštećenjem. Obavezni broj mjesta za sunčanje iznosi 1% od ukupnog broja mjesta za sunčanje na plaži/bazenu.

Pristupačni ulaz u vodu na plaži i bazenu obilježava se oznakom pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu br. 1 (slika 1.16) ovog Pravilnika.

Ulaz u vodu na plaži i bazenu i uslovi iz st. 1 i 3 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 29 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Mjesto u gledalištu

Član 29

Mjesto u gledalištu mora da ima dimenzije u osnovi najmanje 90 × 140 cm i da bude označeno oznakom pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.19) ovog pravilnika.

Mjesta u gledalištu i uslovi iz stava 1 ovoga člana dati su na grafičkom prikazu broj 30 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Obavezni broj pristupačnih mjesta u gledalištu određuje se na osnovu ukupnog broja sjedećih mjesta i to:

- 1) od 100 do 300 sjedećih mjesta, izvode se najmanje dva pristupačna mjesta,
- 2) od 301 do 1.000 sjedećih mjesta, izvodi se najmanje 2% pristupačnih mjesta,
- 3) od 1.001 i više sjedećih mjesta, izvodi se najmanje 1% pristupačnih mjesta.

Telefon, tekstofon, faks i bankomat

Član 30

Telefon, tekstofon, faks i bankomat moraju da imaju:

- 1) gornju ivicu tastature postavljenu na visini od 120 cm od površine poda, a slušalicu na visini dohvata ruke od 100 cm, za telefon,
- 2) postavljene donju ivicu na visini od 70 cm od površine poda (za tekstofon, faks i bankomat),
- 3) uređaje postavljene na način kojim se obezbjeđuje pristup svim funkcijama iz invalidskih kolica,
- 4) oznake pristupačnosti koje su date na grafičkom prikazu broj 1 ovog pravilnika i to (slika 1.2 i 1.3) za pristupačni telefon i (slika 1.17), a za pristupačni tekstofon, faks i bankomat (slika 1.18).

Telefon, tekstofon, faks i bankomat i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na su na grafičkom prikazu broj 31 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako se uređaji iz stava 1 ovog člana nalaze unutar objekta, smatraju se pristupačnim za lica sa oštećenjem vida, ako je od ulaznih vrata objekta do uređaja postavljena taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima u smjeru vođenja.

Električne instalacije

Član 31

Električne instalacije moraju da imaju:

- interfon postavljen na visinu od 120 cm, sa svjetlosnom oznakom,
- prekidač za svjetlo i zvonce postavljene u rasponu visina od 90 do 120 cm,
- utičnicu u pristupačnoj kuhinji neposredno iznad radne ploče,
- ostale utičnice postavljene u rasponu visina od 90 do 120 cm,
- izvodnu ploču za električnu instalaciju postavljenu gornjom ivicom u rasponu visine od 90 do 120 cm,
- opremu električnih instalacija izvedenu u kontrastnoj boji od boje podloge zida.

Kvake na vratima i prozorima

Član 32

Kvake na vratima i prozorima moraju da budu oblikovane, odnosno postavljene na visinu do 120 cm za vrata, u skladu sa grafičkim prikazom broj 32 koji je sastavni dio ovog pravilnika, a za prozor kvaka ili ručica mehanizma za otvaranje postavljeni u rasponu visina od 90 do 120 cm.

Rukovanje kvakom za pokretanje mehanizma za otvaranje i zatvaranje vrata/prozora iz stava 1 ovog člana mora biti lagano.

Kvake i uslovi iz stava 1 ovoga člana, dati su na grafičkom prikazu broj 32 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Šalter

Član 33

Šalter za lica koja koriste invalidska kolica mora da ima:

- gornju ploču izvedenu na visini od najviše 85 cm, a donja strana ploče na visini od najmanje 70 cm, konzolno oblikovan, dubine pristupa od najmanje 50 cm;
- oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.22) ovog pravilnika.

Pristupačnim šalterom za lica sa oštećenjem sluha i lica sa oštećenjem vida, u smislu ovog pravilnika smatra se šalter uobičajene visine, koji ima:

- pomagalo koje služe za orijentaciju i kretanje,
- od ulaznih vrata objekta do šaltera postavljena taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima u smjeru vođenja.
- oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.2, 1.3, 1.5, 1.20 i 1.22) ovog pravilnika.

Šalter i uslovi iz st. 1 i 2 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 33 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako se u objektu nalaze dva ili više šaltera istog tipa poslovanja, jedan od njih mora ispunjavati uslove pristupačnosti za lica koja koriste invalidska kolica, a drugi za lica sa oštećenjem vida, na način koji je dat na grafičkom prikazu broj 33 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako se u objektu nalazi jedan šalter, mora ispunjavati uslove pristupačnosti za lica koja koriste invalidska kolica i za lica sa oštećenjem vida, na način koji je dat na grafičkom prikazu broj 34 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Pult

Član 34

Pult za lica koja koriste invalidska kolica mora da:

- 1) bude izveden najbliže ulazu u prostor i/ili prostoriju u kojoj se usluga pruža,
- 2) ima gornju ivicu na visini od 80 cm, a donja ivicu na visini od najmanje 70 cm,
- 3) bude konzolno je oblikovan sa dubinom pristupa od najmanje 50 cm,
- 4) ima obezbijeđen pristup od najmanje 120 cm,
- 5) ima oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.22) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Pristupačnim pultom za lica sa oštećenjem sluha i lica sa oštećenjem vida, u smislu ovog pravilnika smatra se pult uobičajene visine, koji ima:

- pomagalo koje služe za orijentaciju i kretanje,
- od ulaznih vrata objekta do pulta postavljenu taktilnu crta vođenja širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima u smjeru vođenja,
- oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slike 1.2, 1.3, 1.5, 1.20 i 1.22) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako se u objektu nalaze tri ili više pultova istog tipa poslovanja jedan od njih mora da ispunjava uslove pristupačnosti za lice koje koristi invalidska kolica, a jedan za lica sa oštećenjem vida.

Ako se u objektu istog tipa poslovanja nalazi jedan pult, mora ispunjavati uslove pristupačnosti za lica koja koriste invalidska kolica, i za lica sa oštećenjem vida.

Ako se u objektu istog tipa poslovanja nalaze dva pulta, jedan mora da ispunjava uslove pristupačnosti za lice koje koristi invalidska kolica, i za lica sa oštećenjem vida.

Induktivna petlja ili transmisioni obruč

Član 35

Induktivna petlja ili transmisioni obruč ugrađuje se u prostoriji površine veće od 500 m², odnosno u prostorije koje istovremeno može koristiti više od 100 lica i u kojoj se govor reprodukuje putem zvučnika.

Prostorija u kojoj je postavljena induktivna petlja ili transmisioni obruč označava se oznakom pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.21) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Oglasni pano

Član 36

Oglasni pano mora da bude postavljen svojom donjom ivicom na visinu od 120 do 160 cm.

Oglasni pano označava se oznakom pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.23) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Orijentacioni plan za kretanje u objektu

Član 37

Orjentacioni plan za kretanje u objektu mora biti reljefno izrađen i:

- postavljen horizontalno ili približno horizontalno na visini do 90 cm odnosno vertikalno ili približno vertikalno u odnosu na visinu gornje ivice, do 180 cm,
- postavljen uz ulaz u objekat,
- sadržati informacije na Brajevom pismu na visini od 90 do 120 cm,
- od ulaznih vrata objekta do plana za kretanje u objektu imati postavljenu taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm, sa užljebljenjima u smjeru vođenja,
- označen oznakom pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.2) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Elementi pristupačnosti javnog saobraćaja

Član 38

Za obezbjeđenje samostalnog kretanja lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom u javnom saobraćaju koriste se sljedeći elementi pristupačnosti: stajalište i peron; parking mjesto; javna pješačka površina; semafor; pješački prelaz; pješačko ostrvo i rakrsnica.

Stajalište i peron

Član 39

Stajalište i peron moraju da imaju:

- dužinu stajališta, odnosno perona najmanje jednaku dužini prevoznog sredstva (autobus i voz) koje se zaustavlja na tom stajalištu, odnosno peronu, a širinu najmanje 200 cm,
- visinu trotoara u nivou ulazne stepenice sa niskim podom prevoznog sredstva, a izuzetno kada su u upotrebi prevozna sredstva sa visokom prvom stepenicom, trotoar može biti i niži od prve stepenice, ali ne niži od 18 cm ispod nivoa nagazne stepenice prevoznog sredstva, ako propisom kojim se uređuju uslovi za objekat željezničke infrastrukture nije drukčije propisano,
- na stajalištu u naselju gdje se izvodi trotoar, na mjesto prvog ulaza u saobraćajno sredstvo izvedenu taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm i dužine 150 cm sa užljebljenjima vertikalnim u odnosu na kolovoz/prugu,
- na stajalištima koja se nalaze u neposrednoj blizini objekta u kojoj često borave lica sa invaliditetom taktilnu crtu vođenja postavljenu cijelom širinom trotoara,
- na peronu voza, na udaljenosti 80 cm od ivice perona, čitavom dužinom perona postavljenu taktilnu crtu upozorenja širine 20 cm sa užljebljenjima vertikalnim u odnosu na smjer ulaska u voz.

Stajališta, peroni i uslovi iz stava 1 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 35 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Parking mjesto

Član 40

Parking mjesto mora biti smješteno najbliže pristupačnom ulazu u objekat i mora da ima:

- parking mjesto za jedan automobil kad se nalazi u nizu parkirališnih mjesta, veličine 370 x 500 cm, dato na grafičkom prikazu broj 36 koji je sastavni dio ovog pravilnika
- parking mjesto za dva automobila koje se nalazi u nizu parkirališnih mjesta, veličine 590 x 500 cm sa međuprostorom širine 150 cm, dato na grafičkom prikazu br. 37 koji je sastavni dio ovog Pravilnika,
- izlaz sa parkirališnog mjesta na trotoar obezbijeden ukošenim ivičnjakom nagiba najviše 10%, širine najmanje 120 cm,
- površinu parkirališnog mjesta izrađenu od materijala koji ne otežava kretanje invalidskih kolica (šljunak, pijesak, zatravljena površina i sl.),

- oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.24) koji je sastavni dio ovog pravilnika ili odgovarajući znak, odnosno oznaku u skladu sa posebnim propisom.

Javna pješačka površina

Član 41

Javna pješačka površina mora da bude:

- uzdignuta u odnosu na kolovoz ivičnjakom visine najmanje 3 cm, ili razdvojena tipskim elementom, ako je u nivou kolovoza mora da bude razdvojena ogradom,
- široka najmanje 150 cm,
- povezana bez prepreka sa ostalim pješačkim površinama,
- od saobraćajnice zaštićena ogradom visine 90 cm kada se nalazi u području pojačanog pješačkog saobraćaja.

Različiti nivoi javne pješačke površine međusobno se povezuju odgovarajućim elementima pristupačnosti za savladavanje visinske razlike u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Kada su različiti nivoi javne pješačke površine iz stava 2 ovog člana povezani pristupačnim liftom ili pristupačnom vertikalno podiznom platformom, moraju se dodatno povezati pristupačnim stepeništem.

Komunalna oprema (klupe, stolovi, znakovi, rasvjetni stubovi, koševi, držači za bicikl, reklamne ploče i sl.) postavlja se uz ivicu javne pješačke površine, na način da ne predstavlja prepreku za lica sa oštećenjem vida.

Komunalna oprema koja se postavlja na zid objekta uz javnu pješačku površinu koja se nalazi na visini od 70 cm do 220 cm i istaknuta je više od 10 cm, mora da bude izvedena u svojoj punoj dužini i širini do javne pješačke površine ili označena na način da se pješačka površina ispod nje podigne najmanje 3 cm u odnosu na okolni nivo.

Ako je uz javnu pješačku površinu predviđena biciklistička staza ili parkiralište, izvodi se razgraničenje od javne pješačke površine denivelacijom od najmanje 3 cm, zelenom površinom, tipskim elementom ili sl.

Javna pješačka površina i uslovi iz st. 1, 4 i 5 ovog člana dati su na grafičkom prikazu broj 38 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Semafor

Član 42

Semafor mora da ima:

- zvučnu signalizaciju,
- kod semafora na raskrsnici, zvučnu signalizaciju jednog saobraćajnog pravca koja se ne preklapa sa zvučnom signalizacijom na semaforu drugog saobraćajnog pravca,
- zvučnu signalizaciju postavljenu na semaforu koja upozorava na promjenu svjetla na semaforu,
- tačkastu disperziju zvuka zvučne signalizacije usmjerenu na način da obavještava lica sa oštećenjem vida koje prelazi saobraćajnicu.

Pješački prelaz

Član 43

Pješački prelaz mora da ima:

- prelaz sa trotoara sa ivicom saobraćajnice, obezbijeđen ukošenjem ivičnjaka uz najveći dopušteni nagib od 10%, širine najmanje 120 cm,

- na ukošenom ivičnjaku izvedeno taktilno polje upozorenja čepaste strukture koje završava na crti paralelnoj sa ivicom kolovoza koja je od njega udaljena za širinu ivičnog kamena, ali ne manje od 15 cm, koje je dato na grafičkom prikazu broj 39 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- u slučaju minimalne visine trotoara od 3 cm, izvedeno taktilno polje upozorenja čepaste strukture širine najmanje 40 cm, koje je dato na grafičkom prikazu broj 40 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- radi prelaza saobraćajnice izvan raskršća, taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima vertikalno u odnosu na saobraćajnicu, izvedenu do ukošenja ivičnjaka na prelazu, najmanje 110 cm, koja je data na grafičkom prikazu broj 41 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Elementi pristupačnosti iz stava 1 ovog člana primjenjuju se i na pješačkim prelazima cestovnog i željezničkog saobraćaja i biciklističkih staza.

Pješačko ostrvo

Član 44

Pješačko ostrvo mora da:

- bude izvedeno u skladu sa članom 41 stav 1 al. 1, 2 i 3 ovog pravilnika,
- ako se nalazi u nivou kolovoza ili se njegov nivo na mjestu prelaza spušta na nivo kolovoza, se označava taktilnim crtama upozorenja sa užljebljenjima vertikalnim u odnosu na smjer kretanja, širine najmanje 40 cm, međusobno povezanim taktilnom crtom vođenja sa užljebljenjima u smjeru kretanja širine najmanje 40 cm, 15 cm od početka i 15 cm od kraja ostrva na način dat na grafičkom prikazu broj 42 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- ako je podignuto u odnosu na nivo kolovoza, prelaz sa kolovoza na pješačko ostrvo izvodi se ukošenjem, na način dat na grafičkom prikazu broj 43 koji je sastavni dio ovog pravilnika,
- ako je ostrvo na mjestu prelaza spušteno na nivo kolovoza, a na podignutom dijelu sadrži stajalište za autobus, izvodi se ukošenje za pristup stajalištu, u skladu sa članom 41 al. 1 i 2.

Rakrsnica

Član 45

Rakrsnica mora da sadrži elemente pristupačnog pješačkog prelaza iz člana 43 ovog pravilnika odnosno pristupačnog pješačkog ostrva iz člana 44 ovog pravilnika.

Na raskršću koje se nalazi u području naselja gdje je smješten objekat u kojem često borave lica sa oštećenjem vida, pješački prelaz mora da ima pristupačni semafor sa zvučnom signalizacijom i taktilne crte vođenja širine najmanje 40 cm, sa užljebljenjima vertikalnim u odnosu na saobraćajnicu.

Taktilna crta upozorenja je izvedena do ukošenja ivičnjaka na prelazu, u dužini od najmanje 110 cm, na način koji je dat na grafičkom prikazu broj 44 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako rakrsnicu nije moguće savladati u istom nivou, izvode se pješački prolazi ili pasarele primjenom odgovarajućih elemenata pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika.

Obavezna primjena elemenata pristupačnosti

Član 46

Objekti u javnoj upotrebi projektuju se i izvode na način da, zavisno od svoje namjene, sadrže elemente pristupačnosti iz ovog pravilnika, i to:

- 1) objekti trgovačke, ugostiteljske i/ili turističke namjene:
  - robna kuća elemente pristupačnosti z čl. 17, 18, 19, 34, 36, 37 i 40;
  - trgovački i uslužni centar elemente pristupačnosti z čl. 17, 18, 19, 34, 36, 37 i 40 ;
  - samoposluživanje uslužne površine od 200 m² i više, elemente pristupačnosti z čl. 17, 18, 19, 34 i 40;
  - tržnica elemente pristupačnosti z čl. 17, 18 i 40;
  - caffè bar, kafana, restoran elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19 i 24;
  - disko klub površine najmanje 100 m² i noćni klub površine najmanje od 200 m² i više, elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18 i 19;
  - turistički informativni centar iz čl. 17 i 18;
  - turistička agencija površine od 200 m² i više elemente pristupačnosti iz čl. 17 i 18;
  - zasebno stojeća recepcija elemente pristupačnosti iz čl. 17 i 36;
  - objekti nautičkog turizma elemente pristupačnosti iz čl. 17 do 20 (ili 26) i 36;
  - hotel (soba/TWC) elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 20 (ili 26+19), 22, 36 i 40;
  - hostel sa zajedničkim sanitarnim jedinicama iz čl. 17, 18, 19, 22, 20 (ili 26), 36 i 40;
  - turističko naselje elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 23, 36 i 40;
  - kamp za 500 više gostiju elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 20 (ili 26), 21, 32, 36 i 40;
  - restoran uz magistralni i auto - put elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19 i 40;
  - motel uz magistralni i auto - put elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19 i 40;
  - trgovačko-ugostiteljski sadržaj uz benzinsku pumpu elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19 i 40;
- 2) objekti poštanske i/ili telekomunikacione namjene:
  - poštanska sala za rad sa strankama elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 33 (ili 34), 36 i 37;
  - telekomunikacioni centar za pružanje usluga korisnicima elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 33 (ili 34), 36 i 37;
  - objekti u kojim se nude telekomunikacione usluge telefoniranja, faksiranja i sl. elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 30, 33 (ili 34), 36 i 37;
- 3) objekti za pružanje usluga saobraćaja novcem i druge finansijske usluge:
  - banke i sl. elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 30, 33 (ili 34), 36 i 37;
- 4) objekti zakonodavne, sudske, izvršne, upravne i druge namjene:
  - Vlada Crne Gore, Skupština Crne Gore, organi sudske vlasti, organi državne i lokalne uprave i sl. iz elemente pristupačnosti čl. 17, 18, 19, 22, 29, 31, 32, 36, 37 i 40;
- 5) objekti zdravstvene, rehabilitacione, socijalne i dječje zaštite:
  - ustanove socijalne i dječje zaštite iz elemente pristupačnosti čl. 9, 17, 18, 19, 31, 32, 33, 35, 36, 37 i 40 ;
  - apoteka elemente pristupačnosti iz čl.17 i 18;
  - prodavnica ortopedskih pomagala elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 25, 33 (ili 34);
  - ambulanta elemente pristupačnosti iz čl. 9,17, 18, 19, 35, 36 i 37;
  - dom zdravlja elemente pristupačnosti iz čl. 9,17, 18, 19, 31, 32, 33 (34), 35, 36, 37 i 40;
  - bolnica elemente pristupačnosti iz čl. 9, 17, 18, 19, 20, 22, 25, 26, 31,32, 33(34), 36, 37 i 40;
  - lječilište elemente pristupačnosti iz čl. 9, 17, 18, 19, 20, 22, 25, 26, 31, 32, 33(34), 36, 37 i 40;
  - zatvoreni bazen u lječilištu elemente pristupačnosti iz čl.9, 17, 18, 19, 25, 26, 28, 33(34) i 36;
  - otvoreni bazen u lječilištu elemente pristupačnosti iz čl. 9,17, 18, 19, 25, 26, 28 i 36;
  - lječilišna plaža elemente pristupačnosti iz čl. 19, 25, 26, 28, 36 i 40;

- zatvoreno lječilišno kupatilo /banja elemente pristupačnosti iz čl.9, 17, 18, 19, 25, 26, 28, 33(34), 36, 37 i 40;
  - javno kupatilo elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 25, 26, 28 i 40;
  - dom za stara lica iz čl. 9,17, 18, 19, 20 (ili 26), 22, 31, 32, 33(34), 36 i 40;
  - dom za stara lica hotelskog tipa (soba/TWC) iz čl. 9,17, 18, 20, (ili 26+19), 21, 22, 24, 31, 32, 33 (34), 36 i 40;
  - dom za stara lica apartmanskog tipa iz čl. 9, 17, 18, 23, 31,32, 33 (34), 36 i 40;
  - narodna kuhinja elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 34, 36 i 40;
- 6) objekti u kojima često koriste lica sa invaliditetom:
- objekat u kome se nalaze poslovne prostorije saveza, društva i/ili udruženja lica sa invaliditetom elemente pristupačnosti iz čl. 9,17 do 22, 30, 31, 32, 35, 36, 37 i 40;
  - ustanova za vaspitanje i obrazovanje lica sa invaliditetom elemente pristupačnosti iz čl. 9, 17, 18, 19, 22, 25, 30 do 37 i 40;
  - ustanova za rehabilitaciju elemente pristupačnosti iz čl. 9, 17 do 22, 25, 26, 30 do 34, 36, 37 i 40;
  - ustanova za smještaj lica sa invaliditetom elemente pristupačnosti iz čl.9, 17 do 22, 25, 26, 30, 31 do 34, 36, 37 i 40;
- 7) objekti vaspitne i obrazovne namjene:
- dječiji vrtić elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 20, 31, 32 i 40;
  - škola, obrazovna institucija, ustanova za obrazovanje odraslih lica, visoko obrazovna institucija elemente pristupačnosti iz čl. 9,17, 18, 19, 22, 25 do 37 i 40;
  - učenički i studentski dom sa sobama sa zajedničkim sanitarnim jedinicama elemente pristupačnosti iz čl. 9,17, 18, 19, 20 (ili 26), 21, 22, 36, 37 i 40;
  - učenički i studentski dom hotelskog tipa (soba/TWC) elemente pristupačnosti iz čl. 9, 17, 18, 20 (ili 26+19), 22, 31, 32, 36 i 40;
  - studentska apartmanska naselja elemente pristupačnosti iz čl. 9, 17, 18, 23, 36 i 40 ;
- 8) objekti kulturne namjene:
- centralna, univerzitetska i gradska biblioteka elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 22, 34, 36, 37 i 40;
  - kulturni centar elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 36, 37 i 40;
  - kongresni centar elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 29, 35, 36, 37 i 40;
  - muzej, galerija, izložbeni prostor površine 300 m² i više elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 34, 36 i 40;
  - bioskop, pozorište i koncertna dvorana elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 29, 35, 36 i 40;
- 9) objekti saobraćajne namjene:
- aerodrom elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 25, 30, 33 (ili 34), 35, 36, 37 i 40
  - autobuska i željeznička stanica elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 24, 30, 33 (ili 34), 35, 36, 39, 40 i 41;
  - autobusko stajalište i željeznički peron elemente pristupačnosti iz čl. 36, 39 i 41;
  - putnička zgrada u trajektnim i brodskim pristaništima elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 24, 30, 33 (ili 34), 37 i 40;
  - odmorište uz magistralni i auto - put elemente pristupačnosti iz čl. 19, 30, 40 i 41;
  - javno parkiralište elemente pristupačnosti iz člana 40;
  - javna garaža kapaciteta 300 i više vozila elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19 i 40;
  - benzinska pumpa elemente pristupačnosti iz člana 17;
- 10) objekti sportske i rekreacione namjene:
- sportski teren elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 25, 26, 29 i 37;
  - sportska dvorana elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 25, 26, 29, 36, 37 i 40;
- 11) objekti zabavne namjene:
- zabavni park elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 36, 40 i 41;

- zoološki i botanički vrt elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 36, 40 i 41;
- 12) objekti vjerske namjene:
  - obredna dvorana elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 35, 36 i 40;
  - vjerski i dobrotvorni centar elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 22, 36 i 40;
- 13) objekti za izvršavanje krivičnih sankcija:
  - zatvor elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 20 (ili 26), 22, 33, 34 (pult za hranu) i 40;
  - vaspitni zavod elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 33 i 40;
- 14) prostori i površine javne namjene:
  - pješački trg, ulica, staza u parku, dječjem igralištu i na šetalištu elemente pristupačnosti iz člana 41;
  - pješački prolaz, pasarela i pješački most elemente pristupačnosti iz člana 41;
  - ulični prelaz elemente pristupačnosti iz čl. 42, 43, 44 i 45;
- 15) objekti druge namjene:
  - sajamski i izložbeni centar elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 19, 36 i 40;
  - javni WC iz čl. 17, 18 i 19;
  - objekat u kome je obavezno izvođenje 4 ili više WC jedinica za javnu upotrebu elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18 i 19;
  - mrtvačnica i krematorijum elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18 i 36;
  - javno sklonište elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18 i 19.

Objekti stambene i stambeno-poslovne namjene moraju se projektovati i biti izvedeni na način da, zavisno od svoje namjene, sadrže:

- 1) za stambeni objekat elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18, 23 i 40;
- 2) za stambeno-poslovni objekat elemente pristupačnosti iz čl. 17, 18 i 23.

Osim elemenata pristupačnosti iz stava 2 ovog člana, dio objekta za poslovne namjene mora sadržati i elemente pristupačnosti u zavisnosti od namjene toga dijela objekta u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Pristupačne sobe

Član 47

Sobe u bolnicama, lječilištima i institucijama za rehabilitaciju i smještaj lica sa invaliditetom moraju se izvesti kao pristupačne.

Obavezni broj, pristupačnih soba u domu za stara lica hotelskog tipa (soba/TWC) i u domu za stara lica u kojem se nalaze zajedničke sanitarne jedinice, određuje se na način da se na prvih 10 soba izvodi obavezno jedna pristupačna soba.

Obavezan broj pristupačnih soba u hotelu (soba/TWC), hostelu sa zajedničkim sanitarnim jedinicama, đlačkom i studentskom domu u kojima se nalaze zajedničke sanitarne jedinice, određuje se na način da se na prvih 10 soba obavezno izvodi jedna pristupačna soba.

Ukupan broj pristupačnih soba određuje se zaokruživanjem broja soba na prvu višu deseticu.

Obavezni broj pristupačnih soba, u đlačkom i studentskom domu hotelskog tipa (soba/TWC), i đlačkom i studentskom domu u kojima se nalaze zajedničke sanitarne jedinice, određuje se na način da se na prvih 10 soba obavezno izvodi jedna pristupačna soba. Ukupni broj pristupačnih soba određuje se zaokruživanjem broja soba na prvu višu deseticu.

Sve učionice u školi, obrazovnoj instituciji, ustanovi za obrazovanje odraslih, visoko obrazovnoj instituciji moraju se izvesti kao pristupačne.

Obavezni broj pristupačnih smještajnih jedinica za lica koja borave u objektima za izvršavanje krivičnih sankcija je 5%, (minimum jedna).

Pristupačni toalet i kupatila

Član 48

Obavezni broj pristupačnih toaleta (WC-a) i kupatila u domu za stara lica sa zajedničkim sanitarnim jedinicama, određuje se na način da se na svake četiri sobe obavezno izvodi jedan pristupačan toalet (WC) i jedno pristupačno kupatilo.

U hotelu, đlačkom i studentskom domu, u kojima se nalaze zajedničke sanitarne jedinice obavezno se na svake četiri sobe izvodi jedan pristupačan toalet(WC) i jedno pristupačno kupatilo.

Caffe-bar, kafana, restoran; disko klub površine najmanje 100m² i noćni klub površine najmanje od 200 m² ; muzej, galerija, izložbeni prostor površine manje od 300 m²; bioskop, pozorište i koncertna dvorana, moraju imati pristupačan toalet (WC) i ispunjavati uslove u pogledu elemenata pristupačnosti za savladavanje visinske razlike u skladu sa ovim pravilnikom.

U objektima iz stava 2 ovog člana, u kojima je predviđena izgradnja četiri ili više toaleta(WC-a), na svaka četiri toaleta(WC-a) izvodi se jedan toalet (WC) pristupačan za lica sa invaliditetom, a ako je predviđeno izgradnja manje od četiri toaleta(WC-a), jedan toalet (WC) mora biti prilagođen za lica sa invaliditetom.

Ako je za objekte iz stava 3 ovog člana, obavezno izvođenje samo jednog WC-a za žene i muškarce, tada se on izvodi kao pristupačan WC.

Obavezni elementi pristupačnosti kada se u objektu zapošljavaju lica sa invaliditetom

Član 49

Kada je u objektu predviđeno zapošljavanje lica sa invaliditetom moraju se obezbijediti elementi pristupačnosti iz čl. 9, 17, 18, 19, 22 i 24 (ako u objektu postoji kafana ili restoran).

Obavezni elementi pristupačnosti kada se u objektu ostvaruje biračko pravo

Član 50

Kada se u objektu iz člana 6 ovog pravilnika ostvaruje biračko pravo, moraju se obezbijediti elementi pristupačnosti iz čl.17,18, 27 i 40.

Pristupačna parking mjesta

Član 51

Na javnom parkiralištu i u javnoj garaži izvodi se 5% pristupačnih parkirališnih mjesta u odnosu na ukupni broj parkirališnih mjesta, (najmanje jedno).

Uz objekat, odnosno u objektu iz člana 6 ovog pravilnika izvodi se 5% pristupačnih parkirališnih mjesta u odnosu na ukupni broj parkirališnih mjesta, (najmanje jedno).

Unapređenje pristupačnosti objekata

Član 52

Djelovi objekata u javnoj upotrebi iz člana 46 stava 1 ovog pravilnika, koji se rekonstruišu ili nastaju rekonstrukcijom projektuju se na način da zavisno od svoje namjene, sadrže propisane elemente pristupačnosti .

Odstupanje od propisanih elemenata pristupačnosti

Član 53

Ako se pri rekonstrukciji objekata iz člana 6 ovog pravilnika, koji su upisani u Centralni registar spomen–obilježja na teritoriji Crne Gore, ne mogu obezbijediti propisani elementi pristupačnosti, a da se ne naruši utvrđeno svojstvo spomenika kulture, dopušteno je odstupanje od propisanih elemenata pristupačnosti, ako se pribavi prethodna saglasnost organa uprave nadležnog za spomen-obilježja.

Sadržaj projekata

Član 54

Idejni projekat, glavni projekat, projekat izvedenog objekta i projekat održavanja objekta, za objekte iz člana 6 ovog pravilnika sadrže prikaz tehničkih rješenja kojima se elementi pristupačnosti primjenjuju za obezbjeđenje pristupačnosti objekata i prikaz tehničkih rješenja za jednostavno prilagođavanje stanova.

Prestanak važenja

Član 55

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti („Službeni list CG“, broj 48/13 i 44/15).

Stupanje na snagu

Član 56

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj :

Podgorica,

Ministar,

Pavle Radulović

NACRT

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG", br.____), Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU IZRADE, RAZMJERI I BLIŽOJ SADRŽINI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se način izrade, razmjera i bliža sadržina tehničke dokumentacije za izgradnju objekta.

Tehnička dokumentacija

Član 2

Tehnička dokumentacija izrađuje se kao idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat, projekat izvedenog projekta.

Tehnička dokumentacija mora biti izrađena na način da su projektovana tehnička rješenja objekta u skladu sa:

- Zakonom o planiranju i izgradnji objekata (u daljem tekstu: Zakon) i podzakonskim aktima donešenim na osnovu navedenog zakona;
- posebnim propisima koji direktno ili na drugi način utiču na osnovne zahtjeve za objekte;
- pravilima struke i
- urbanističko-tehničkim uslovima.

U slučaju potrebe uklanjanja objekta, tehničkom dokumentacijom smatra se i elaborat o uklanjanju objekta.

Idejno rješenje

Član 3

Idejno rješenje je projekat kojim se utvrđuje generalna koncepcija, tehničko-tehnološke i ekonomske karakteristike i opravdanost za izgradnju objekta, a naročito: uklapanje objekta u prostor; položaj objekta u okviru lokacije i prema susjednim objektima; 3D vizuelizaciju objekta; uslovi i rješenja priključenja objekta na saobraćajnu, instalacionu i drugu infrastrukturu i uređenje lokacije.

Idejnim rješenjem može se odrediti i faznost (tehničko-tehnološka i funkcionalna cjelina) građenja objekta.

Idejnim rješenjem može se suziti širina koridora infrastrukture određena planskim dokumentom.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, na idejno rješenje saglasnost daje Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove infrastrukture na koje se odnosi koridor.

Idejni projekat

Član 4

Idejni projekat sadrži odgovarajuće međusobno usklađene djelove tehničke dokumentacije, kojima se, daju tehnička rješenja objekta, definiše objekat u prostoru, orijentaciono dokazuje ispunjenost osnovnih zahtjeva za objekat, kao i zahtjeva iz člana 2 stav 2 ovog pravilnika.

Glavni projekat

Član 5

Glavni projekat je projekat kojim se utvrđuju tehnološke, arhitektonsko-građevinske, tehničke i eksploatacione karakteristike objekta sa opremom i instalacijama, sa razradom svih neophodnih detalja za građenje objekta i vrijednost radova na izgradnji objekata.

Glavnim projektom razrađuje se idejno rješenje.

Glavni projekat se izrađuje na osnovu urbanističko-tehničkih uslova i sadrži naročito:

- 1) arhitektonsko, odnosno građevinsko rješenje objekta;
- 2) podzemne instalacije priključaka;
- 3) geodetsko obilježavanje objekta sa prikazom rasporeda objekata na katastarskoj parceli;
- 4) proračun mehaničke otpornosti i stabilnosti sa dimenzionisanjem karakterističnih presjeka, kao i proračune iz oblasti građevinske fizike i energetske efikasnosti zgrada;
- 5) razradu tehničko-tehnoloških i eksploatacionih karakteristika objekta sa opremom i instalacijama, uključujući i energetske karakteristike zgrada;
- 6) razradu detalja za izvođenje radova obuhvaćenih glavnim projektom, kao i tehničko-tehnološka i organizaciona rješenja za izgradnju objekta;
- 7) tehnička rješenja priključaka objekta na odgovarajuću saobraćajnu, instalacionu i drugu infrastrukturu;
- 8) razradu uređenja slobodnih površina (urbanističke parcele odnosno lokacije);
- 9) tehnička rješenja za zaštitu objekta od atmosferskih uticaja, zaštite od požara i eksplozije, zaštite i zdravlja na radu i zaštite saobraćaja i susjednih objekata;
- 10) predmjer i predračun radova
- 11) druge tehničke podloge, proračune, projekte i elaborate, u skladu sa vrstom objekta, namjenom objekta, odnosno u skladu sa posebnim propisima.

Projekat izvedenog objekta

Član 6

Projekat izvedenog objekta je glavni projekat sa izmjenama nastalim u toku građenja objekta usljed okolnosti iz čl. 97 i 98 ovog zakona.

Djelovi tehničke dokumentacije

Član 7

Tehnička dokumentacija, zavisno od vrste radova odnosno namjene objekata objekta sadrži:

- 1) arhitekture projekat ;
- 2) projekat građevinskih konstrukcija i drugi građevinski projekat;
- 3) projekat elektroinstalacija jake i slabe struje;
- 4) mašinski projekat

Svi dijelovi tehničke dokumentacije iz stava 1 ovog člana, koji čine tehničku dokumentaciju, moraju biti međusobno usklađeni i prikazivati objekat kao tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu.

Izrada tehničke dokumentacije

Član 8

Tehnička dokumentacija, odnosno njeni dijelovi izrađuju se u elektronskoj formi, na način da se onemoguću promjena njihovog sadržaja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana jedan Za potrebe građenja objekta jedan primjerak tehničke dokumentacije izrađuje se u papirnoj formi za potrebe građenja objekta, odnosno izvođenja pojedinih vrsta radova na objektu.

Tehnička dokumentacija, odnosno njeni djelovi bez obzira na vrste radova odnosno namjene objekata moraju biti kompletirani po sadržaju u skladu sa ovim pravilnikom.

Tehnička dokumentacija se izrađuje na crnogorskom jeziku.

Ovjera tehničke dokumentacije

Član 9

Tehnička dokumentacija izrađena u papirnoj formi, uvezuje se u jednu ili više numerisanih knjiga, numerisanih stranica, složenih u format A4 (21x29,7 cm). Knjige moraju biti povezane jemstvenikom koji se pečatira, kako bi zamjena sastavnih djelova knjiga bila onemogućena.

Ovjera dokumentacije iz stava 1 ovog člana, vrši se na sljedeći način: svaki dio tehničke dokumentacije ovjerava se štambiljem na kojem je upisan broj, datum i potpis odgovornog lica privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika iz člana 122 i 124 Zakona i svaki list tehničke dokumentacije ovjerava se pečatom privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika iz člana 122 i 124 Zakona.

Tehnička dokumentacija izrađena u elektronskoj formi mora biti identična dokumentaciji izrađenoj u papirnoj formi i

zaštićena trajnim elektronskim potpisom u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Razmjera tehničke dokumentacije

Član 10

Grafička dokumentacija iz člana 16 ovog pravilnika mora biti izrađena u primjerenoj razmjeri koja obezbjeđuje preglednost i detaljnost podataka datih grafičkim prilogom ili drugim grafičkim prikazom primjereno nivou razrade projekta.

Razmjera koja se bira za izradu grafičke dokumentacije zavisi od kompleksnosti i veličine objekta i svrhe za koju se ta dokumentacija izrađuje.

Primjerena razmjera iz stava 1 ovog člana mora biti u skladu sa standardom MEST EN ISO 5455.

Sadržaj tehničke dokumentacije

Član 11

Tehnička dokumentacija, odnosno djelovi tehničke dokumentacije, sadrže:

1. opštu dokumentaciju;
2. projektni zadatak;
3. tekstualnu dokumentaciju;
4. numeričku dokumentaciju;
5. grafičku dokumentaciju i
6. podloge za izradu tehničke dokumentacije.

Izuzetno od stava 1 tačka 4 ovog člana, idejno rješenje ne sadrži numeričku dokumentaciju.

Opšta dokumentacija

Član 12

Opšta dokumentacija za objekat obuhvata:

1. naslovnu stranu (naziv objekta, namjenu i lokaciju objekta, naziv investitora, naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika, koje je izradilo tehničku dokumentaciju i datum izrade) - Obrazac 1;

2. sadržaj tehničke dokumentacije, odnosno spisak knjiga ukoliko se tehnička dokumentacija sastoji iz više knjiga;
3. sadržaj predmetne knjige;
4. ugovor između investitora i privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika za izradu tehničke dokumentacije;
5. izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata za privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnika za izradu tehničke dokumentacije;
6. licencu privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika za izradu tehničke dokumentacije;
7. rješenje o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini;
8. spisak odgovornih ovlašćenih inženjera za dio tehničke dokumentacije - Obrazac 2;
9. licencu ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije i licence odgovornih ovlašćenih inženjera za dio tehničke dokumentacije ;
10. urbanističko - tehničke uslove;
11. izjavu ovlašćenih inženjera koji izrađuju dio tehničke dokumentacije da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa propisima - Obrazac 3;
12. izjavu o međusobnoj usaglašenosti svih djelova tehničke dokumentacije, potpisanu od strane ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije - Obrazac 4 i
13. izjavu ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije i ovlašćenih inženjera koji izrađuju dio tehničke dokumentacije da je glavni projekat urađen u skladu sa idejnim rješenjem na koje je data saglasnost - Obrazac 5.

Ako u izradi tehničke dokumentacije odnosno njenih određenih djelova učestvuje više privrednih društava, pravnih lica, odnosno preduzetnika, sastavni dio opšte dokumentacije su i ugovori zaključeni između privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika koji obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije i privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika koji obavlja poslove izrade dijela tehničke dokumentacije.

Opšta dokumentacija za dio tehničke dokumentacije obuhvata:

1. naslovnu stranu (naziv objekta, namjenu i lokaciju objekta, vrstu projekta, naziv investitora, naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, koje je izradilo tehničku dokumentaciju i datum izrade) - Obrazac 1a;
2. sadržaj dijela tehničke dokumentacije, odnosno spisak knjiga ukoliko se dio tehničke dokumentacije sastoji iz više knjiga;
3. sadržaj predmetne knjige;
4. izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata za privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnika za izradu dijela tehničke dokumentacije;
5. licencu privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika za izradu dijela tehničke dokumentacije i
6. licencu ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom dijela tehničke dokumentacije .

Obrasci iz stava 1 tač. 1, 8, 11, 12 i 13 i stava 3 tačka 1, sastavni su dio ovog pravilnika.

Projektni zadatak

Član 13

Projektni zadatak naročito sadrži:

1. uvod
2. cilj i svrhu izrade tehničke dokumentacije;
3. predmet tehničke dokumentacije (opšti podaci o objektu, lokacija, namjena, kapacitet, faznost gradnje, zahtijevani materijali i podatke o zahtijevanom nivou instalacija i opreme dr.);
4. osnove za projektovanje sa podacima o zahtijevanim tehnološkim procesima;
5. specifične zahtjeve i
6. potpis i ovjeru investitora.

Sastavni dio projektnog zadatka su i urbanističko-tehnički uslovi, podloge za izradu tehničke dokumentacije i rezultati prethodnih proučavanja, ako su ti rezultati urađeni.

Tekstualna dokumentacija

Član 14

Tekstualnu dokumentaciju čine:

1. tehnički opis objekta;
2. tehnički uslovi za izvođenje radova;
3. uputstvo za upravljanje sa građevinskim otpadom, odnosno opasnim otpadom koji nastaje tokom građenja, korišćenja odnosno uklanjanja objekta, u skladu sa posebnim propisom;
4. zbirna rekapitulacija predmjera i predračuna radova i
5. popunjeni obrazac za potrebe statistike - Obrazac 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Tehnički opis za objekat sadrži:

1. opšte podatke o vrsti i namjeni objekta;
2. opis lokacije objekta sa navođenjem katastarskih parcela koje ulaze u sastav urbanističke parcele, odnosno trase planiranog objekta;
3. opis funkcionalnog rješenja;
4. tehničko-tehnološke karakteristike objekta;
5. opis svih građevinskih i građevinsko-zanatskih radova i
6. spisak primjenjenih propisa, preporuka i važećih standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će se izvoditi radovi.

Tehnički opis za pojedine djelove tehničke dokumentacije sadrži:

1. osnovne podatke o objektu;
2. opis dijela tehničke dokumentacije sa opisom svih radova koji su predmet dijela tehničke dokumentacije;
3. opis ispunjenja uslova propisanih urbanističko-tehničkim uslovima i osnovnih zahtjeva za objekat;
4. tehničke uslove za izvođenje radova;
5. karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme i
6. spisak primjenjenih propisa, preporuka i važećih standarda prema kojima je objekat projektovan i prema kojima će se izvoditi radovi.

Tehnički opis iz stava 2 ovog člana, za građenje objekta u javnoj upotrebi, kao i za građenje stambenih i stambenoposlovnih objekata sa 10 i više stanova, mora da sadrži i opis tehničkih rješenja koja su korišćena kako bi se ovi objekti izgradili u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi i način prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Tehnička dokumentacija iz stava 1 ovog člana za zgrade mora da sadrži rekapitulaciju građevinske bruto površine objekta (ukupno i po etažama), neto površine objekta (ukupno, po etažama i po posebnim djelovima objekta), bruto i neto površinu podzemnih etaža, bruto i neto površinu nadzemnih etaža, kao i zapreminu objekta, obračunatu u skladu sa propisom kojim se uređuje način obračuna površine i zapremine objekata.

Tehnički opis iz stava 2 ovog člana potpisuje ovlašćeni inženjer koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini.

Tehnički opis iz stava 3 ovog člana potpisuje ovlašćeni inženjer koji zrađuje dio tehničke dokumentacije .

Numerička dokumentacija

Član 15

Numerička dokumentacija sadrži:

- 1) odgovarajuće proračune u zavisnosti od dijela tehničke dokumentacije;
- 2) specifikaciju materijala i opreme i

3) predmjer i predračun radova.

Numerička dokumentacija, zavisno od vrste objekta, sadrži šemu opterećenja, analizu opterećenja i sl.

Grafička dokumentacija

Član 16

Grafička dokumentacija sadrži:

1. geodetsku podlogu;
2. elaborat parcelacije po planskom dokumentu, ovjeren od strane organa uprave nadležnog za poslove katastra;
3. situacioni plan;
4. nivelacioni plan;
5. osnove objekta;
6. karakteristične presjeka ili podužne i poprečne profile;
7. šeme;
8. izgled objekta;
9. detalje za izvođenje objekta i
10. druge priloge zavisno od vrste tehničke dokumentacije i objekta.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, za objekte infrastrukture prilaže se grafički prikaz buduće trase objekta na ažurnim katastarskim podlogama.

Grafička dokumentacija, za pojedine objekte, sadrži radioničke crteže svih konstruktivnih elemenata, veza, montažnih i radioničkih nastavaka čeličnih konstrukcija; koordinate elementarnih (glavnih) tačaka i nadmorske visine (kote) objekta u državnom koordinatnom sistemu i sl.

Grafička dokumentacija za građenje objekta pored priloga iz stava 1 ovog člana sadrži i zbirni prikaz (sinhron plan) tehničke infrastrukture.

Grafička dokumentacija za rekonstrukciju objekta pored priloga iz stava 1 ovog člana sadrži i priloge postojećeg stanja

(situacioni plan, nivelacioni plan, osnove, karakteristične presjeka ili podužne i poprečne profile i izgled).

Sadržaj i broj grafičkih priloga mora da obezbijedi da nijedan dio tehničkog rješenja za koji je potrebno grafičko prikazivanje ne ostane neprikazan.

U svim grafičkim priložima u kojima se upisuju relativne kote objekta, obavezno se upisuje i podatak koja apsolutna visinska kota odgovara relativnoj nultoj koti objekta.

Svi grafički prilozi moraju biti potpisani od strane vodećeg i odgovornog projektanta i imati zaglavlje urađeno u skladu sa grafičkim prilogom - Obrazac 7 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Podloge za izradu tehničke dokumentacije

Član 17

Tehnička dokumentacija, zavisno od vrste objekata i dijela tehničke dokumentacije, sadrži podloge koje obezbjeđuju polazne prostorne i fizičke podatke za izradu tehničke dokumentacije i to:

1. geodetske podloge koje čine ažurni katastarsko-topografski plan lokacije i katastar vodova instalacija i podzemnih objekata (ne starije od šest mjeseci);
2. elaborat o rezultatima geoloških istraživanja;
3. hidrološke i hidrometeorološke podloge;
4. seizmičke podloge;
5. tehnološke podloge
6. ostale podloge neophodne za izradu idejnog odnosno glavnog projekta.

Elaborat uklanjanja objekta Član 18

Elaboratom uklanjanja objekta tehnički se razrađuju rješenja, odnosno postupci i način uklanjanja objekta ili njegovih dijelova.

Elaborat iz stava 1 ovog člana sadrži:

1. opštu dokumentaciju;
2. tekstualnu dokumentaciju;
3. numeričku dokumentaciju;
4. grafičku dokumentaciju i dr.

Opšta dokumentacija sadrži:

1. naslovnu stranu (naziv objekta, namjenu i lokaciju objekta, vrstu projekta, naziv investitora, naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, koje je izradilo elaborat i datum izrade);
2. sadržaj elaborata;
3. izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata za privredno društvo, pravno lice, odnosno preduzetnika za izradu tehničke dokumentacije;
4. licencu privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika za izradu tehničke dokumentacije;
5. rješenje o imenovanju ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini;
6. podatke o ovlašćenim inženjera za dio tehničke dokumentacije i
7. licencu za ovlašćenog inženjera koji rukovodi izradom tehničke dokumentacije u cjelini i licence za ovlašćene inženjere za dio tehničke dokumentacije .

Tekstualna dokumentacija sadrži:

1. tehnički opis:
  - postojećeg stanja,
  - uklanjanja objekta ili njegovog dijela,
  - upravljanja građevinskim materijalom i otpadom, nastalim uklanjanjem objekta ili njegovog dijela, odnosno plan upravljanja otpadom, odnosno opasnim otpadom, u skladu sa posebnim propisima i
  - uređenja građevinskog zemljišta nakon uklanjanja objekta ili njegovog dijela;
2. tehničke uslove za izvođenje radova, i to:
  - pripremne radove (rješavanje pitanja odvajanja priključaka objekta sa energetske i/ili druge infrastrukture i dr.),
  - tehnologiju izvođenja radova (rušenja),
  - mjere zaštite na radu,
  - zdravstvene i bezbjednosne standarde,
  - zaštitu životne sredine i
  - reciklažu;
3. numeričku dokumentaciju, i to:
  - proračune i druge dokaze da tokom uklanjanja objekta ili njegovog dijela neće doći do gubitka stabilnosti konstrukcije kojom bi se uticalo na ugrožavanje života i zdravlja ljudi, susjednih objekata i bezbjednosti saobraćaja,
  - proračun stabilnosti okolnog zemljišta i/ili susjednih objekata, ako uklanjanje objekta ili njegovog dijela ili način njegovog uklanjanja utiče na stabilnost tog zemljišta i/ili ispunjenost osnovnih zahtjeva susjednih objekata i
  - predmjer i predračun radova;
4. grafičku dokumentaciju, i to:
  - situacioni plan,
  - postojeće stanje,

- pripremne radove i
- rušenje (prikaz faznosti rušenja i sl.).

Prestanak važenja

Član 19

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije ("Službeni list RCG", broj 23/14, 32//15 i 75/15).

Stupanje na snagu

Član 20

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:
Podgorica,

Ministar,
Pavle Radulović, s.r.

štambilj projektanta	štambilj revidenta
----------------------	--------------------

INVESTITOR¹

OBJEKAT²

LOKACIJA³

VRSTA TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE⁴

PROJEKTANT⁵

ODGOVORNO LICE⁶

VODEĆI PROJEKTANT⁷

štambilj organa nadležnog za izdavanje građevinske dozvole
--

¹ Naziv/ime investitora

² Naziv objekta koji se gradi

³ Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat održavanja

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika, adresa ime odgovornog lica

⁶ Ime odgovornog lica u privrednom društvu, pravnom licu odnosno ime preduzetnika ⁷ Ime vodećeg projektanta, broj licence i potpis

štambilj projektanta	štambilj revidenta
----------------------	--------------------

INVESTITOR¹

OBJEKAT²

LOKACIJA³

VRSTA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE –
DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE⁴

PROJEKTANT⁵

ODGOVORNO LICE⁶

ODGOVORNI PROJEKTANT⁷

štambilj organa nadležnog za izdavanje građevinske dozvole

¹ Naziv/ime investitora

² Naziv objekta koji se gradi

³ Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

⁴ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat odnosno projekat održavanja objekta dijela tehničke dokumentacije

⁵ Naziv privrednog društva, pravnog lica odnosno preduzetnika za izradu dijela tehničke dokumentacije, adresa i ime odgovornog lica

⁶ Ime odgovornog lica u privrednom društvu, pravnom licu odnosno ime preduzetnika ⁷ Ime odgovornog projektanta, broj licence i potpis

PODACI PROJEKTANTIMA		
NAZIV OBJEKTA	PROJEKTANT¹	² VODEĆI PROJEKTANT
DJELOVI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE		
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
PROJEKAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²
ELABORAT³	PROJEKTANT¹	ODGOVORNI PROJEKTANT²

¹ Naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika, broj licence, adresa, telefon, e-mail

² Ime i prezime, stručno obrazovanje, broj licence

³ Naziv dijela tehničke dokumentacije

IZJAVA ODGOVORNOG PROJEKTANTA DA JE TEHNIČKA DOKUMENTACIJA
IZRAĐENA U SKLADU SA VAŽEĆIM PROPISIMA

OBJEKAT¹

LOKACIJA²

VRSTA I DIO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE³

ODGOVORNI PROJEKTANT⁴

(ime i prezime)

I Z J A V L J U J E M,

da je ovaj projekat urađen u skladu sa:

- Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i podzakonskim aktima donešenim na osnovu navedenog zakona;
- posebnim propisima koji direktno ili na drugi način utiču na osnovne zahtjeve za objekte;
- pravilima struke i
- urbanističko-tehničkim uslovima.

(potpis odgovornog projektanta)

(mjesto i datum)

MP

(potpis odgovornog lica)

---

¹ naziv objekta koji se gradi

² Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

³ idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat ili projekat održavanja objekta dijela tehničke dokumentacije

⁴ ime i prezime, stručno obrazovanje, broj licence

IZJAVA O MEĐUSOBNOJ USAGLAŠENOSTI SVIH DIJELOVA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

OBJEKAT¹

LOKACIJA²

VRSTA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE³

VODEĆI PROJEKTANT⁴

IZJAVLJUJEM

da su svi dijelovi tehničke dokumentacije, koji čine tehničku dokumentaciju za izgradnju

objekta _____,

međusobno usklađeni i prikazuju objekat kao tehničko-tehnološku i funkcionalnu cjelinu.

Izjava služi radi dobijanja građevinske dozvole, te se u druge svrhe ne može upotrijebiti.

_____

(potpis vodećeg projektanta)

_____

(mjesto i datum)

_____

MP¹

(potpis

odgovornog lica)

¹ Naziv objekta koji se gradi

² Mjesto gradnje, planski dokument, urbanistička parcela, katastarska parcela

³ Idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat ili projekat održavanja objekta

⁴ Ime i prezime vodećeg projektanta, stručno obrazovanje, broj licence

IZJAVA VODEĆEG I ODGOVORNIH PROJEKTANATA GLAVNOG PROJEKTA DA JE ISTI URAĐEN U SKLADU SA IDEJNIM PROJEKTOM UKOLIKO JE GRAĐEVINSKA DOZVOLA IZDATA NA IDEJNI PROJEKAT

IZJAVLJUJEMO,

da je tehnička dokumentacija za izgradnju objekta urađena u skladu sa idejnim projektom na osnovu kojeg je dobijena građevinska dozvola.

DJELOVI TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

PROJEKAT ²	PROJEKTANT ³	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	Potpis	Pečet
PROJEKAT ¹	PROJEKTANT ²	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	Potpis	Pečet
PROJEKAT ¹	PROJEKTANT ²	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	Potpis	Pečet
PROJEKAT ¹	PROJEKTANT ²	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	Potpis	Pečet
PROJEKAT ¹	PROJEKTANT ²	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	Potps	Pečet
PROJEKAT ¹	PROJEKTANT ²	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	Potpis	Pečet
ELABORAT ¹	PROJEKTANT ²	ODGOVORNI PROJEKTANT ³	potpis	Pečet

_____
(mjesto i datum)
(potpis odgovornog lica)

_____
MP¹

¹ Pečet privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika

² Naziv dijela tehničke dokumentacije

³ Naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika odgovornog za izradu dijela tehničke dokumentacije ³ Ime i prezime odgovornog projektanta

---

¹ Pečat privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika odgovornog za izradu tehničke dokumentacije

1. Investitor radova**Fizičko lice** _____

(upisati ime i prezime)

Privredno društvo

Naziv _____

_____

_____

Sjedište _____

_____

Pravno lice

Naziv _____

_____

_____

Sjedište _____

_____

Preduzetnik

Naziv _____

_____

Sjedište _____

Oblik svojine:

Privatno _____ 1

Javno _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Porijeklo kapitala:

Domaći _____ 1

Strani _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

2. Lokacija objekta

Opština _____

Adresa: _____

_____

3. Naziv objekta

_____

_____

_____

_____

4. Vrsta radova

Novogradnja _____ 1

Rekonstrukcija –
dogradnja/nadogradnja _____ 2Rekonstrukcija u postojećim
gabaritima _____ 3

(zaokružiti odgovarajući broj)

5. Vrijednost radova u hiljadama eura

| _____

_____ |

6. Površina i zapremina objekta

Bruto površina objekta

| _____

_____ |

Bruto zapremina objekta

| _____

_____ |

7. Sistem građenja objekta

Tradicionalni _____ 1
Polumontažni _____ 2
Montažni _____ 3

(zaokružiti odgovarajući broj)

8. Veličina objekta, prema broju spratova

Ispod zemlje |_____|
Iznad zemlje |_____|
(upisati broj spratova i najnižu / najvišu kotu)

Instalacije u objektu

Vodovod

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Kanalizacija

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Centralno grijanje

Ima _____ 1
Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

Lift

Ima _____ 1

Nema _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

10. Da li ima stanova u objektu

Da _____ 1
Ne _____ 2

(zaokružiti odgovarajući broj)

12. Stanovi broj korisna površina

u m²

Ukupno |_____|

|_____|

Od toga:

garsonjere i

jednosobni |_____|

|_____|

2 – sobni |_____|

|_____|

3 – sobni |_____|

|_____|

4 – sobni |_____|

|_____|

5 – sobni |_____|

|_____|

6 – sobni |_____|

|_____|

7 – sobni |_____| |_____|

2 – sobni |_____| |_____|

8 i

višesobni |_____| |_____|

13.

Kuhinja broj

Kuhinja površine 4m² i više

|_____|

Kuhinja površine manje od 4m²

|_____|

14.

Korisna površina poslovnog prostora

|_____||

OBRAZAC 7

PROJEKTANT:		INVESTITOR:		
<i>Objekat:</i>		<i>Loacija:</i>		
<i>Vodeći projektant</i>		<i>Vrsta tehničke dokumentacije:</i>		
<i>Odgovorni projektant</i>		<i>Dio tehničke dokumentacije:</i>		<i>RAZMEJ RA:</i>
<i>Saradnik</i>		<i>Prilog :</i>	<i>Br.pril oga</i>	<i>Br.strane</i>
<i>Datum izrade i M.P¹</i>		<i>Datum revizije i M.Pⁱⁱ</i>		

¹ Pečet projektanta ⁱⁱ Pečet revidenta

Na osnovu člana 95 stav 2 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG", broj ____),
Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU VOĐENJA I SADRŽINI GRAĐEVINSKOG DNEVNIKA I GRAĐEVINSKE KNJIGE I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se način vođenja i sadržina građevinskog dnevnika i građevinske knjige

Član 2

Građevinski dnevnik i građevinska knjiga vode se na gradilištima na kojima se grade objekti, odnosno izvode radovi za koje je propisana prijava radova.

Građevinski dnevnik i građevinska knjiga vode se od dana početka pripremnih radova do dana završetka izgradnje objekta, odnosno dobijanja konačnog pozitivnog izvještaja i predaje objekta investitoru.

Građevinski dnevnik i građevinska knjiga zaključuju se danom izvršene primopredaje objekta i radova između izvođača radova i investitora.

Član 3

Građevinski dnevnik i građevinsku knjigu vodi izvođač radova.

Podaci koji se unose u građevinski dnevnik i građevinsku knjigu ovjeravaju se potpisom i pečatom revizora i ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini.

U toku izgradnje objekta građevinski dnevnik i građevinska knjiga, nalaze se na gradilištu i dostupni su investitoru, revizorima, ovlašćenim inženjerima, kao i organima nadležnim za poslove inspekcije.

II GRAĐEVINSKI DNEVNIK

Član 4

Građevinski dnevnik vodi se za gradilište u cjelini, a ako se u okviru gradilišta grade objekti koji su prostorno izdvojeni, predstavljaju nezavisnu funkcionalnu cjelinu i zahtijevaju specifičnu organizaciju građenja, građevinski dnevnik se može za takve objekte voditi izdvojeno.

Član 5

Građevinski dnevnik se vodi u obliku povezane i pečatom izvođača radova ovjerene sveske sa dvostruko numerisanim stranama (original i kopija).

Podaci upisani u građevinski dnevnik, ne mogu se brisati, ispravljati, naknadno mijenjati, ni dopunjavati. Izmjene i dopune podataka upisanih u građevinski dnevnik, vrše se isključivo kao novi upisi, uz obavezno navođenje datuma upisa.

Upis podataka u građevinski dnevnik vrši se hemijskom olovkom.

Izvođač radova, građevinski dnevnik, čuva do isteka ugovorenog garantnog roka za izgrađeni objekat, odnosno izvedene radove.

Izvođač radova, po isteku garantnog roka predaje investitoru primjerak građevinskog dnevnika. Investitor je dužan da trajno čuva građevinski dnevnik.

Član 6

Upis odgovarajućih podataka i zapažanja u građevinski dnevnik vrše: ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, ovlašćeni inženjer za pojedine radove na građenju objekta, revizor za pojedine radove na građenju objekta.

Član 7

Ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini unosi u građevinski dnevnik slijedeće podatke:

- 1) datum unošenja podataka;
- 2) o vremenskim prilikama (temperatura, padavine i sl.);
- 3) o radnom vremenu;
- 4) o angažovanim licima i mehanizaciji;
- 5) o drugim okolnostima koje su od značaja za izvođenje radova (kontrola uslova i ispravnosti izvođenja radova);
- 6) o postojanju dokaz o upotrebljivosti ugrađenih građevinskih proizvoda, instalacija i opreme, izdatog od strane ovlašćenog lica;
- 7) o vrsti i položaju radova koji se izvode (pozicija radova);
- 8) o orijentacionom obimu izvršenih pojedinih radova;
- 9) o početku prijema faze građenja za koju je potrebno obavijestiti građevinsku inspekciju
- 10) o izvršenoj kontroli radova koji su prethodili radovima koji se izvode (kote dna temelja, temeljna jama, podaci o pregledu iskopa temelja, vrsti materijala, predviđenoj nosivosti kao i podaci o sastavu tla ispod kote dna temelja, podaci o ispitivanju nosivosti tla, vlažnost i stepen nabijenosti podloga, oplata, armatura i sl.);
- 11) o načinu ugrađivanja odgovarajućih materijala i proizvoda (ručno, uz primjenu odgovarajuće mehanizacije i dr.);
- 12) o načinu obezbjeđenja zaštite već izvedenih radova (njegovanje betona, zaštita od padavina i dr.);
- 13) o uzorcima materijala koji su dostavljeni na kontrolu sa oznakom pozicija radova na koje se odgovarajući uzorak odnosi;
- 14) o nedostacima ili greškama u tehničkoj dokumentaciji, na osnovu koje se izvode radovi;
- 15) o nepredviđenim okolnostima koje zahtijevaju izmjenu postojećih tehničkih rješenja, odnosno povećan obim ugovorenih radova ili izvođenje viška radova i naknadnih radova (nepredviđena svojstva tla, aktiviranje klizišta, arheološki nalazi i dr.);
- 16) o izvršenom inspekcijskom nadzoru gradilišta i osnovnim nalazima i nalozima inspekcijskih organa, sa naznakom mjera koje po tim nalozima treba preduzeti.

U građevinski dnevnik ulaže se i pisana dokumentacija dostavljena od investitora, projektanta, lica koje vrši stručni nadzor (revizora), inspekcijskog organa i drugih lica.

Član 8

Ovlašćeni inženjer za pojedine radove na građenju objekta, u građevinski dnevnik unosi podatke i zapažanja iz člana 7 ovog pravilnika, koji se odnose na radove kojima on rukovodi.

Pojedine radove kojima rukovodi lice iz stava 1 ovog člana, svojim potpisom i pečatom ovjerava ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini.

Član 9

Revizor, unosi u građevinski dnevnik podatke, zapažanja i naloge koji se odnose na:

- 1) potpunost tehničke dokumentacije i dopunska objašnjenja projektanta;
- 2) kvalitet materijala, instalacija, uređaja, postrojenja i opreme koji se ugrađuju ili postavljaju u objektu;
- 3) o postojanju dokaz o upotrebljivosti ugrađenih građevinskih proizvoda, instalacija i opreme, izdatog od strane ovlašćenog lica;
- 4) kvalitet i postupak izvođenja pojedinih radova, kao i međusobnu usaglašenost sa ostalim radovima;
- 5) obavještanje investitora o nedostacima u tehničkoj dokumentaciji, građenju objekta suprotno tehničkoj dokumentaciji, propisima, standardima i normama kvaliteta, kao i o preduzetim odgovarajućim mjerama;
- 6) izvršeni pregled radova koji se prema prirodi i dinamicima izgradnje objekta ne mogu provjeriti u kasnijim fazama izgradnje objekta (radovi na izvođenju temelja, oplata, armature, izolacija i dr);

- 7) uslove i postupak izmjene tehničke dokumentacije i odobravanja izvođenja viška ugovorenog, odnosno naknadnih radova;
- 8) dopunsku tehničku i drugu dokumentaciju koja je dostavljena izvođaču radova;
- 9) rok i dinamiku izvođenja radova;
- 10) komentar na primjedbe i zapažanja koja su u građevinski dnevnik upisala ovlašćena lica iz člana 6 ovog pravilnika;
- 11) uslove i preduzete mjere za zaštitu životne sredine i zaštitu susjednih objekata, instalacija, uređaja, postrojenja, opreme i dr;
- 12) druge primjedbe i zapažanja koja smatra korisnim za usmjeravanje daljeg procesa građenja.

Član 10

Revizor za pojedine radove na građenju objekta unosi podatke i zapažanja iz člana 9 ovog pravilnika koji se odnose na radove nad kojima on vrši stručni nadzor.

Pojedine radove nad kojima vrši stručni nadzor lice iz stava 1 ovog člana, svojim potpisom i pečatom ovjerava revizor nad građenjem cjelokupnog objekta.

Član 11

Ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, pored podataka iz člana 7 ovog pravilnika, u građevinski dnevnik unosi i dopunske podatke o promjenama nastalim u toku građenja koje se naročito odnose na:

- 1) izmjene prostornog i funkcionalnog obuhvata gradilišta (završetak gradnje pojedinih objekata i njihovo izdvajanje iz gradilišta, uključivanje novih objekata, promjena namjene pojedinih objekata i sl.);
- 2) promjene investitora, u cjelini ili za pojedine objekte;
- 3) angažovanje i početak rada izvođača pojedinih radova i lica koja rukovode tim radovima;
- 4) promjene u angažovanju lica za vršenje stručnog nadzora nad građenjem (lice koje vrši stručni nadzor, lice koje vrši stručni nadzor za posebne radove);
- 5) druge podatke koji se odnose na međusobne odnose investitora, izvođača radova i drugih zainteresovanih subjekata (pitanja rada van redovnog radnog vremena, režijski troškovi, vanredni troškovi i sl.)

III GRAĐEVINSKA KNJIGA

Član 12

Građevinska knjiga vodi se za gradilište u cjelini, a ako se u okviru gradilišta grade objekti koji su prostorno izdvojeni, predstavljaju nezavisnu funkcionalnu cjelinu i zahtijevaju specifičnu organizaciju građenja, građevinska knjiga se može za takve objekte voditi izdvojeno.

Član 13

Građevinska knjiga se vodi u obliku povezane i pečatom izvođača radova ovjerene sveske sa dvostruko numerisanim stranama (original i kopija).

Član 14

Upis odgovarajućih podataka i zapažanja u građevinsku knjigu vrše ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini i predstavnik investitora.

Član 15

Ovlašćeni inženjer koji rukovodi građenjem objekta u cjelini, unosi u građevinsku knjigu slijedeće podatke:

- 1) datum unošenja podataka;
- 2) o obimu radova po pozicijama;

- 3) o izvršenim radovima sa potrebnim skicama;
- 4) o obračunskim skicama sa upisanim promjenama u odnosu na projekat;
- 5) o posebnim i značajnim detaljima u vezi izvođenja radova;
- 6) o izmjeni projekta (datum i ime lica koje je naložilo izmjene);
- 7) o drugim okolnostima pod kojima se izvode radovi, a od značaja su za sagledavanje i kontrolu obračuna obima i uslova izvođenja radova.

Ako se radovi izvode u potpunoj saglasnosti sa projektom, u građevinskoj knjizi će se konstatovati da je iz tog razloga izostalo crtanje obračunskih nacrti.

Član 16

U građevinskoj knjizi ne smije biti ništa brisano, već se svaka ispravka vrši povlačenjem crte preko pogrešnog upisa, nakon čega se unosi ispravka sa potpisom lica koje je unijelo ispravku.

Građevinsku knjigu čuva ovlašćeni inženjer za građenje objekta za vrijeme građenja objekta, do isteka garantnog roka, nakon čega je predaje investitoru na trajno čuvanje.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17

Vođenje građevinskog dnevnika i građevinske knjige koje je započeto prije stupanja na snagu ovog pravilnika, okončaće se po propisima koji su bili na snazi do njegovog stupanja na snagu.

Član 18

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu vođenja građevinskog dnevnika, građevinske knjige i knjige inspekcije ("Službeni list RCG", broj 81/08).

Član 19

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:
Podgorica, 2017. godine

Ministar
Pavle Radulović, s.r.

Na osnovu člana 102 stav 8 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG", broj)
Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donosi

**PRAVILNIK
O NAČINU VRŠENJA STRUČNOG NADZORA**

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuje način vršenja stručnog nadzora, obavezne faze u toku građenja za koje se radi izvještaj i način izrade i bližu sadržinu izvještaja o stručnom nadzoru .

Član 2

Vršenje stručnog nadzora nad građenjem objekta vrši se počevši od dana izvođenja pripremnih radova na objektu do završetka svih radova i stavljanja objekta u upotrebu i obuhvata sve faze građenja.

Član 3

Vršenje stručnog nadzora odnosi se na izvođenje:

- 1) pripremnih radova,
- 2) građevinskih i građevinsko-zanatskih radova,
- 3) ugradnje instalacija, postrojenja i opreme i
- 4) drugih radova koji se izvode u toku građenja objekata.

Član 4

Lice (fizičko) koje vrši stručni nadzor nad građenjem (u daljem tekstu: revizor) određuje privredno društvo kojeg je investitor obezbijedio za vršenje stručnog nadzora.

Na objektu na kome se izvodi više vrsta radova zavisno od namjene objekta stručni nadzor vrši više revizora odgovarajuće struke (arhitektonske, građevinske, elektro i mašinske struke (geodetske).

U slučaju iz stava 2 ovog člana, za vršenje stručnog nadzora, određuje se revizor koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta (u daljem tekstu: glavni revizor).

Glavni revizor može biti istovremeno i revizor za određenu fazu radova.

Član 5

U postupku vršenja stručnog nadzora nad građenjem, revizor kontroliše da li se radovi izvode u skladu sa revidovanim glavnim projektom, Zakonom, posebnim propisima i pravilima struke na sljedeći način:

1. prisutnošću na gradilištu u svim slučajevima početka i završetka izvođenja pojedinih radova te tokom izvođenja tih radova u mjeri i učestalosti koja osigurava da se u izvođenju neće odstupiti od, glavnog projekta, Zakona, posebnih propisa i pravila struke u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koja je predmet stručnog nadzora:
2. poznavanjem projekata i tehničkog rješenja objekta te tehnološkog načina kojim izvođač izvodi pojedine radove u mjeri koja je potrebna da može uočiti potencijalna odnosno stvarna odstupanja od glavnog projekta;

3. poznavanjem Zakona i posebnih propisa primjenjivih na objekat koji je predmet stručnog nadzora te propisanih obveza izvođača i revizora u mjeri koja osigurava da pri građenju na kojem sprovodi stručni nadzor ne dođe do odstupanja od odredbi Zakona i posebnih propisa u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koji je predmet stručnog nadzora;

4. poznavanjem pravila struke primjenjivih na objekat koji je predmet stručnog nadzora u mjeri koja osigurava praćenje građenja i poduzimanje mjera da se ostvari tehničko rješenje objekta kao i uočavanje potencijalnih ili stvarnih aktivnosti koje mogu dovesti do odstupanja od glavnog projekta, Zakona i posebnih propisa u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koji je predmet stručnog nadzora;

5. vršenjem drugih aktivnosti propisanih Zakonom, ovim pravilnikom i posebnim propisima u dijelu u kojem su primjenjivi na objekat koji je predmet stručnog nadzora i

6. praćenjem i kontrolom izvođenja radova i na drugim mjestima na kojima se izvode radovi za potrebe građenja objekta

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem revizor se služi crnogorskim jezikom.

Član 6

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, revizor utvrđuje ispunjava li svaki od izvođača s kojima je investitor sklopio ugovor o građenju uslove propisane Zakonom i posebnim propisima, i to:

1. da li je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata;
2. da li posjeduje odgovarajuće licence i
3. da li ovlašćeni inženjer posjeduje licence (našu i zaštite na radu ili još neku);

Odredbe stava 1 ovog člana odgovarajuće se primjenjuju i na privredna društva koja su sa izvođačem sklopila ugovor o podizvođenju određenih radova kao i na lica koja obavljaju poslove ovlašćenog inženjera za ta privredna društva.

Dokumentaciju iz stava 1 ovog člana izvođač mora dostaviti na zahtjev revizora.

Član 7

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, glavni revizor utvrđuje da li je iskolčavanje objekta obavilo lice licencirano za obavljanje tih poslova.

Član 8

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, revizor određuje sprovođenje kontrolnih ispitivanja odnosno drugih kontrolnih postupaka koji se odnose na svojstva određenih dijelova objekta ili objekta u cjelini u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjavanja osnovnih zahtjeva za objekat i/ili drugih zahtjeva, odnosno uslova predviđenih glavnim projektom ili izvještajem o obavljenoj kontroli projekta i obveze provjere u pogledu građevinskih proizvoda na sljedeći način:

1. određivanjem kontrolnog tijela i, ako je to potrebno, određivanjem načina sprovođenja postupaka koji su posebnim propisom propisani kao kontrolni postupci

odnosno koji su standardima na koje upućuju propisi određeni kao kontrolni postupci koje sprovodi treća strana;

2. određivanjem kontrolnog tijela za postupke koji su programom kontrole i osiguranja kvalitete koji je sastavni dio projekta objekta određeni kao kontrolni postupci ili se smatraju kontrolnim postupcima u skladu s posebnim propisom kojim se određuje sadržaj programa kontrole i osiguranja kvalitete;

3. određivanjem kontrolnog tijela i načina sprovođenja kontrolnih postupaka u slučaju sumnje (predhodno o tome obavještava investitora);

4. provjerom da li je izvođač utvrdio činjenice koje se odnose na građevinske proizvode proizvedene van gradilišta, odnosno je li dokazana uporabljivost proizvoda koji se izrađuju na gradilištu za potrebe tog objekta, te odobravanjem odnosno zabranom ugradnje tih proizvoda upisom u građevinski dnevnik;

5. provjerom da li je izvođač izvršio pripreme radove;

6. provjerom izvodi li izvođač radove na objektu u skladu sa revidovanim glavnim projektom;

7. praćenjem dinamike izvođenja radova i poštovanje ugovorenih rokova;

8. sačinjavanjem izvještaja po fazama građenja i

9. saradnjom sa projektantom radi obezbjeđenja detalja za nesmetano izvođenje radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta

Pri određivanju kontrolnog tijela iz stava 1, tač.1, 2 i 3 ovog člana, glavni revizor mora osigurati da to tijelo ispunjava propisane zahtjeve, te da je dokazana nezavisnost i nepristranost u odnosu na planirane postupke.

Član 9

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem glavni revizor upoznaje pisanim putem investitora sa svim nedostacima odnosno nepravilnostima koje uoči u revidovanom glavnom projektu i tokom građenja.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem glavni revizor pisanim putem upoznaje investitora i nadležni inspekcijski organ o preduzetim mjerama iz člana 11, 12 i 13 ovog pravilnika i upisu tih mjera u građevinski dnevnik.

Pisano obavještenje iz stava 1 odnosno stava 2 ovog člana, glavni revizor dostavlja investitoru i nadležnom inspekcijском organu najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti odnosno poduzimanja mjera.

Član 10

Revizor koji prekine vršenje stručnog nadzora nad građenjem, dužan je da glavnom revizoru dostavi Izvještaj o vršenju stručnog nadzora nad građenjem do dana prestanka vršenja stručnog nadzora, sačinjen u skladu sa ovim pravilnikom kao i svu dokumentaciju kojom raspolaže, potrebnu za sačinjavanje narednih Izvještaja za pojedine faze radova i Konačnog izvještaja.

Član 11

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, revizor određuje način otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti nastalih tokom građenja objekta, ako dokumentacijom o ispitivanjima određenih dijelova objekta u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjavanja osnovnih zahtjeva za objekat i/ili drugih zahtjeva, odnosno uslova predviđenih glavnim projektom ili izvještajem o reviziji glavnog projekta i dokumentacijom o obavezi provjere u pogledu građevinskih proizvoda nije dokazana usaglašenost, odnosno kvaliteta objekta, njegovih dijelova, proizvoda, opreme i/ili postrojenja, na sljedeći način:

1. određivanjem kontrolnog tijela i načina sprovođenja postupaka kojima se može utvrditi stvarno stanje u odnosu na usaglašenost odnosno kvalitetu ugrađenih dijelova objekta, građevinskih i drugih proizvoda, opreme i/ili postrojenja, i/ili
2. određivanjem računске ili druge provjere ispunjavanja propisanih zahtjeva za objekat pri čemu se uzima u obzir stvarno stanje u odnosu na usaglašenost, odnosno kvalitet ugrađenih dijelova objekta, građevinskih i drugih proizvoda, opreme i/ili postrojenja, i/ili
3. drugim primjerenim načinom kojim se može utvrditi zatečeno stvarno izvedeno stanje objekta (neposrednim uvidom), uvidom u dokumentaciju objekta, uzimanjem i ispitivanjem uzoraka sklopova objekta, proračunima i sl.) u svrhu upoređivanja sa svojstvima koje mora imati objekat odnosno njegovih dijelova.

Pri određivanju kontrolnog tijela iz stava 1 tačka 1 ovog člana, revizor mora osigurati da to tijelo ispunjava propisane zahtjeve, kao i da je dokazana nezavisnost i nepristranost tog tijela u odnosu na tražene postupke i dokazivanja.

Član 12

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, a u svrhu otklanjanja nedostataka, odnosno nepravilnosti građenja revizor, zabranjuje izvođenje, odnosno nastavak izvođenja radova ako izvođač ne ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim zakonom.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, revizor, u svrhu otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabranjuje vođenje građenja, odnosno vođenje pojedinih radova ako ovlašćeni inženjer ne ispunjava uslove propisane Zakonom i posebnim zakonom.

Zabrane iz st. 1 i 2 ovog člana upisuju se u građevinski dnevnik odmah nakon utvrđivanja činjenica.

Izvođač je obavezan da nakon upisane zabrane obezbijedi objekat odnosno dio objekta na kojem se građenje obustavlja.

Izvođenje radova, vođenje građenja i vođenje pojedinih radova smije se nastaviti nakon što revizor utvrdi da su nedostaci odnosno nepravilnosti građenja objekta otklonjene i upiše u građevinski dnevnik prestanak zabrane građenja, odnosno prestanak zabrane vođenja građenja ili vođenja pojedinih radova.

Član 13

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem revizor u svrhu otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabranjuje izvođenje, odnosno nastavak izvođenja radova u slučaju da nije izvršeno iskolčavanje objekta ili da iskolčavanje objekta nije obavila osoba licencirana za obavljanje tih poslova.

Revizor će zabraniti izvođenje radova na objektu, upisom u građevinski dnevnik, ukoliko izvođač radova ne izvodi objekat u skladu sa revidovanim glavnim projektom.

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem, revizor u slučaju iz člana 11 stav 1 ovog pravilnika, mora do završetka otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti građenja, zabraniti izvođenje radova na objektu odnosno nastavak izvođenja pojedinih radova nakon što ocijeni da:

- nastavak građenja odnosno izvođenja pojedinih radova može ugroziti ili onemogućiti sprovođenje postupaka iz člana 11 stav 1, i/ili
- postoji opasnost za objekat koju se gradi, stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili ispunjavanje osnovnih zahtjeva drugih objekata, i/ili
- je moguće ugrožavanje života i zdravlja ljudi ili javnog interesa.

Zabrane iz st. 1 i 2 ovog člana se upisuju u građevinski dnevnik odmah nakon utvrđivanja činjenica. Izvođač je obavezan, da nakon upisane zabrane obezbijedi objekat odnosno dio objekta na kojem se građenje obustavlja.

Izvođenje radova se nastavlja nakon što revizor utvrdi da su nedostaci, odnosno nepravilnosti građenja objekta otklonjeni i upiše u građevinski dnevnik prestanak zabrane građenja odnosno izvođenja pojedinih radova.

Član 14

Stručni nadzor može obavljati i druge poslove koje mu investitor ugovorom povjeri (poslove tehničkog savjetovanja, kontrole ispunjavanja ugovornih obaveza izvođača radova prema naručiocu i preduzimanja odgovarajućih mjera za realizaciju tih obaveza, poslove obračunavanja izvedenih radova i sl.).

Poslove iz stava 1 ovog člana stručni nadzor ne smije obavljati na način koji bi ugrozio njegovu nezavisnost i nepristranost u ispunjavanju obaveza koje ima prema Zakonu ovom pravilniku i drugim propisima koji uređuju način vršenja stručnog nadzora, te koji bi na drugi način ugrozili ili onemogućili ispunjavanje tih obaveza.

Član 15

U vršenju stručnog nadzora nad građenjem objekta, stručni nadzor definiše faze građenja za koje je neophodno sačiniti izvještaj, odnosno priprema plan prijema radova i dostavlja ga investitoru, nadležnom inspekcijskom organu i izvođaču radova.

Radovi koji se nakon zatvaranja i/ili pokrivanja ne mogu kontrolisati smatraju se obaveznim fazama.

Član 16

Izvještaj stručnog nadzora o izvršenom stručnom nadzoru na pojedinim fazama građenja objekta sadrži:

1. naziv objekta ili njegovog dijela;
2. broj prijave građenja;
3. opis faze radova;
4. podatke o projektantu i revidentu;
5. podatke o vršiocu stručnom nadzoru, revizoru....,
6. dokaz o osiguranju od odgovornosti stručnog nadzora;
7. izvještaje o sprovođenju kontrolnih ispitivanja i drugih kontrolnih postupaka u pogledu ocjene i provjere svojstava odnosno dokazivanja kvaliteta određenih dijelova objekta odnosno faze objekta;
8. zapažanja o nepravilnostima uočenim u toku građenja faze objekta, kao i o nedostacima tokom građenja i njihovom otklanjanju;
9. zapažanje o eventualno neizvedenim radovima koji su predviđeni revidovanim glavnim projektom, a koji nemaju uticaja na upotrebu objekta;
10. druge podatke u vezi sa vršenjem stručnog nadzora zavisno od vrste objekta i izvedenim radovima

Izveštaja stručnog nadzora na pojedinim fazama građenja objekta priprema glavni revizor na osnovu izveštaja za pojedine vrste radova koji su sastavni dio ovog izveštaja. Izveštaj stručnog nadzora sastavlja se na crnogorskom jeziku.

Član 17

Konačni Izveštaj stručnog nadzora o izvršenom stručnom nadzoru nad građenjem objekta ili njegovog dijela sadrži:

1. naziv objekta ili njegovog dijela;
2. broj prijave građenja;
3. kraći opis objekta (vrste radova);
4. podatke o projektantu i revidentu;
5. podatke o vršiocu stručnom nadzoru, revizoru....,
6. dokaz o osiguranju od odgovornosti stručnog nadzora;
7. izjavu izvođača da je objekat izveden u skladu sa revidovanim glavnim projektom odnosno projektom izvedenog objekta, Zakonom i posebnim propisima,
8. izjavu o usklađenosti iskolčavanja objekta sa dokumentom na osnovu kojeg je izvedeno iskolčavanje i revidovanim glavnim projektom,
9. izveštaje o sprovođenju kontrolnih ispitivanja i drugih kontrolnih postupaka u pogledu ocjene i provjere svojstava odnosno dokazivanja kvaliteta određenih dijelova objekta odnosno objekta u cjelini,
10. zapažanja o nepravilnostima uočenim u toku građenja, kao i o nedostacima tokom građenja i njihovom otklanjanju kao i o njihovom uticaju na upotrebu objekta,
11. podatke o vođenju, objedinjavanju i čuvanju građevinskog dnevnika,
12. izveštaje o izmjenama revidovanog glavnog projekta nastalim tokom izvođenja radova,
13. izveštaj o sprovedenom probnom radu ako je sproveden,
14. izveštaj o probnom opterećenju ako je sproveden,
15. zapažanje o eventualno neizvedenim radovima koji su predviđeni revidovanim glavnim projektom, a koji nemaju uticaja na upotrebu objekta,
16. zapisnike nadležnih inspekcijskih organa (da li samo kulturna dobra ili svi)??? u kojima je konstatovano da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog stanja;
17. druge podatke u vezi sa vršenjem stručnog nadzora zavisno od vrste objekta i izvedenim radovima (uvođenje u posao, primopredaja radova i dokumentacije i sl.);
18. izjavu o cjelovitosti i međusobnoj usklađenosti stručnog nadzora;
19. izjava stručnog nadzora da je objekat izveden u skladu sa revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom izvedenog objekta, Zakonom i posebnim propisima i da je dobar za upotrebu.

Konačni izveštaj sadrži i elaborate originalnih terenskih podataka izvedenog stanja ovjeren od strane licencirane geodetske organizacije.

Konačni izveštaj stručnog nadzora sastavlja se na crnogorskom jeziku.

Konačni izveštaj priprema glavni revizor koji je bio imenovan u trenutku završetka građenja objekta na osnovu izveštaja za pojedine vrste radova koji su sastavni dio konačnog izveštaja i zapisnika o primopredaji radova i dokumentacije od prethodnih revizora.

Istinitost i tačnost izjava, podataka, izveštaja i očitovanja ovog pravilnika potvrđuje revizor odnosno glavni revizor potpisom Konačnog izveštaja i pečatom stručnog nadzora.

Konačni izvještaj potpisuje I odgovorno lice u privrednom društvu koje je obavljalo poslove stručnog nadzora.

Član 11

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu i postupku vršenja stručnog nadzora ("Službeni list CG", broj 6/09).

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:

Podgorica,

Ministar,

Pavle Radulović

NACRT

Na osnovu člana 141 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG", broj,____) Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU I POSTUPKU IZDAVANJA, MIROVANJA I ODUZIMANJA LICENCE I NAČINU VOĐENJA REGISTRA LICENCI

I OSNOVNA ODREDBA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način i postupak izdavanja , mirovanja i oduzimanja licence fizičkim licima i privrednim društvima, pravnim licima, odnosno preduzetnicima (u daljem tekstu: privredno društvo), kojima se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, revizija tehničke dokumentacije, građenja objekata, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta i vršenje stručnog nadzora kao i način vođenja registra licenci.

II IZDAVANJE LICENCE

Zajedničke odredbe

Član 2

Licenca se izdaje na osnovu zahtjeva fizičkog lica odnosno privrednog društva.

Zahtjev za izdavanje licence ovlaštenom inženjeru podnosi se Komori.

Zahtjev za izdavanje licence Revizoru, prvovrednom društvu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenja i privrednom društvu za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora podnosi se Ministarstvu.

U postupku izdavanja licence Komora odnosno Ministarstvo provjerava da li fizičko lice odnosno privredno društvo, ispunjava uslove propisane Zakonom o planiranju i izgradnji (u daljem tekstu: Zakon) za obavljanje djelatnosti, na osnovu dokumentacije propisane ovim pravilnikom, o čemu donosi odgovarajuće rješenje.

Član 3

Zahtjev fizičkog lica sadrži: ime i prezime, prebivalište, adresu stana i djelatnost za koju se traži izdavanje licence.

Zahtjev privrednog društva sadrži: naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i adresu i broj upisa u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS).

Zahtjev fizičkog lica odnosno privrednog društva se podnosi na propisanom obrascu ili u elektronskim obliku.

Član 4

Dokumentacija na osnovu koje se izdaje licenca stranim licima mora biti ovjerena od organa države koja je izdala dokumentaciju i prevedena na crnogorski jezik od ovlaštenog sudskog tumača.

Licenca Ovlašćenog inženjera

Član 5

Licenca Ovlašćenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije odnosno pojedinih djelova tehničke dokumentacije odnosno za građenje objekata odnosno rukovođenju građenjem pojedinih vrsta radova na objektu, izdaje se fizičkom licu na osnovu:

- 1) ovjerene fotokopije lične karte, odnosno pasoša za strano lice;
- 2) ovjerene fotokopije diplome o stručnoj spremi;
- 3) dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije i /ili građenju objekta;
- 4) dokaza da je član Komore.

Član 6

Licenca za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije odnosno pojedinih djelova tehničke dokumentacije odnosno za građenje objekata odnosno rukovođenju građenjem pojedinih vrsta radova na objektu odnosno za građenje objekata odnosno rukovođenju građenjem pojedinih vrsta radova na objektu, izdaje se privrednom društvu na osnovu:

- 1) izvoda iz CRPS;
- 2) dokaza da u radnom odnosu ima zaposlenog Ovlašćenog onženjera ,
- 3) broj i datum izdavanja licence Ovlašćenog inženjera.

Član 7

Licenca Revizora

Licenca Revizora na izradi tehničke dokumentacije odnosno pojedinih djelova tehničke dokumentacije odnosno vršenju stručnog nadzor nad građenjem objekta odnosno vršenju stručnog nadzora nad izvođenjem pojedinih vrsta radova na objektu, izdaje se fizičkom licu na osnovu:

- 1) ovjerene fotokopije crnogorskog državljanstva;
- 2) ovjerene fotokopije licence Ovlašćenog inženjera ;
- 3) dokaza o najmanje sedam godine radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije i /ili građenju objekta od dana izdavanja licence Ovlašćenog inženjera.

Član 8

Licenca za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije odnosno revizije pojedinih djelova tehničke dokumentacije, odnosno vršenju stručnog nadzor nad građenjem objekta odnosno vršenju stručnog nadzora nad izvođenjem pojedinih vrsta radova na objektu, izdaje se privrednom društvu na osnovu:

- 1) izvoda iz CRPS;
- 2) dokaza da u radnom odnosu ima najmanje po jednog zaposlenog Revizora za svaki od projekata iz člana 78 stav 3 Zakona;
- 3) broj i datum izdavanja licenci zaposlenih Revizora.

III ODUZIMANJE LICENCE

Član 9

Ministarstvo, odnosno Komora, oduzeće licence po službenoj dužnosti, na predlog urbanističko-građevinskog inspektora ili na zahtjev drugog zainteresovanog lica, kada utvrdi da su se stekli neki od uslova za oduzimanje licence, utvrđeni čl. 122 st.1, 123 st. 1, 124 st. 1 i čl. 125 st. 1. Zakona.

Oduzimanje odobrenja koje se odnosi na djelatnost stranog lica iz države koja je članica EEP i države koja nije članica EEP vršiće se na način i pod uslovima utvrđenim stavom 1 ovog člana.

U postupku oduzimanja licence, Ministarstvo odnosno Komora donosi rješenje koje koje mora sadržati rok na koji je licenca oduzeta.

Član 10

Ukoliko je licenca oduzeta zbog prestanka ispunjenja uslova za izdavanje licence, može se podnijeti zahtjev za izdavanje nove licence, nakon pravosnažnosti rješenja o oduzimanju licence, odnosno nakon iskorišćenosti pravnih lijekova, uz ispunjenje Zakonom utvrđenih uslova.

Član 11

Postupak oduzimanja licenci, pokreće Ministarstvo, odnosno Komora po službenoj dužnosti u slučaju povrede Zakona, koji se odnose na ispunjenost uslova za izdavanje licenci iz čl. 122 st.1, 123 st. 1, 124 st. 1 i čl. 125 st. 1. Zakona.

Postupak oduzimanja licence po službenoj dužnosti pokrenut je preduzimanjem ma koje radnje u vezi postupka.

Postupak za oduzimanje licence po predlogu urbanističko-građevinskog inspektora ili na zahtjev drugog zainteresovanog lica, pokrenut je danom podnošenja predloga ili danom prijema zahtjeva pred organom koji je izdao licencu, na način i po postupku kojim se izdaje.

Član 12

Na način i postupak oduzimanja licence, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku u dijelu kojim se uređuje pripremni i ispitni postupak iz članova 14 i 111 Zakona .

Član 13

Licenca se oduzima na period od tri mjeseci do 5 godina ili trajno.

Utvrđivanje visine kazne od tri mjeseci do 5 godina, organ koji vodi postupak cijeni u svakom konkretnom slučaju, primjenom slobodne ocjene dokaza.

U slučaju lakše povrede propisa, organ koji vodi postupak može izreći i opomenu.

IV MIROVANJE LICENCE

Član 15

Mirovanje Licence se izdaje na osnovu zahtjeva fizičkog lica odnosno privrednog društva, ako su nastupile okolnosti zbog kojih fizičko lice koje je imao licence nije u mogućnosti da obavlja djelatnost za određeni period.

Zahtjev za mirovanje Licence ovlašćenog inženjera podnosi se Komori .

Zahtjev za mirovanje licence Revizoru, prvovrednom društvu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenja i privrednom društvu za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora podnosi se Ministarstvu.

U postupku mirovanja licence Komora odnosno Ministarstvo donosi rješenje. Mirovanje počinje teći danom pravosnažnosti rješenja.

Prava i obaveze dobijenih izdavanjem licence miruju za vrijeme trajanja okolnosti za koje imalac licence nije u mogućnosti da obavlja djelatnost za određeni period. Nakon isteka okolnosti Ministarstvo, odnosno Komora, donosi rješenje u obliku zabilješke na spise.

V VOĐENJE REGISTRA LICENCI

Član 16

Registar licenci Ovlašćenih inženjera i Revizora (u daljem tekstu: registar licenci fizičkih lica) i registar licenci privrednih društva, za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenja objekata (u daljem tekstu: registar licenci privrednih društva), vodi se u elektronskom obliku.

Član 17

Registar članova fizičkih lica:

- 1) redni broj upisa;
- 2) datum upisa;
- 3) ime i prezime fizičkog lica;
- 4) adresu fizičkog lica;
- 5) JMB (jedinствeni matični broj) fizičkog lica;
- 6) stručnu spremu fizičkog lica;
- 7) napomena.

Član 18

Registar licenci fizičkih lica sadrži:

- 1) redni broj upisa;
- 2) datum upisa;
- 3) ime i prezime imaooca licence;
- 4) adresu imaooca licence;
- 5) JMB (jedinствeni matični broj) imaooca licence odnosno broj pasoša i naziv izdavaoca;
- 6) stručnu spremu imaooca licence;
- 7) vrstu licence;
- 8) sadržaj licence;
- 9) broj i datum rješenja o izdatoj licenci;
- 10) broj i datum rješenja o ovjeri licence;
- 11) rješenje o mirovanju licence
- 12) rješenje u elektronskom obliku;

13) napomena

Član 19

Registar licenci privrednih društava, sadrži:

- 1) redni broj upisa;
- 2) datum upisa;
- 3) naziv privrednog društva, odnosno ime i prezime preduzetnika;
- 4) sjedište privrednog društva, odnosno adresa preduzetnika;
- 5) osnovnu šifru i broj djelatnosti;
- 6) vrstu licence;
- 7) sadržaj licence;
- 8) broj i datum rješenja o izdatoj licenci;
- 9) broj i datum rješenja o ovjeri licence;
- 10) rješenje o mirovanju licence
- 11) rješenje u elektronskom obliku;
- 12) napomena.

Član 20

Obrazac registra licenci za fizička lica i obrazac registra licenci za privredna društva, su sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 21

Sve vrste upisa, ispravki i brisanja iz Registra vrši i ovjerava elektronskim potpisom ovlašćeno lice.

Za tačnost podataka u evidenciji odgovara ovlašćeno lice.

Na kraju godine registar se zaključuje i dobijeni izvještaj se ovjerava elektronskim potpisom ovlašćenog lica.

V PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 22

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe Pravilnik o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licenci ("Službeni list Crne Gore", br. 68/08 i 32/14).

Član 23

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:

Ministar,

Podgorica,

Pavle Radulović, s.r.

**REGISTAR LICENCI FIZIČKIH LICA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI IZRADE
TEHNIČKE DOKUMENTACIJE I GRAĐENJA OBJEKTA**

Redni broj upisa	
Datum upisa	
Ime i prezime imaoca licence	
Adresa imaoca licence	
JMB, broj pasoša imaoca licence	
Stručna sprema imaoca licence	
Vrsta licence	
Sadržaj licence	
Broj i datum rješenja o izdatoj licenci	
Broj i datum rješenja o ovjeri licence	
Naknadni upis	

**REGISTAR LICENCI PRIVREDNIH DRUŠTAVA, PRAVNIH LICA, ODNOSNO
PREDUZETNIKA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI IZRADE TEHNIČKE
DOKUMENTACIJE I GRAĐENJA OBJEKATA**

Redni broj upisa	
Datum upisa	
Naziv privrednog društva, pravnog lica, odnosno ime i prezime preduzetnika	
Sjedište privrednog društva, pravnog lica, odnosno adresa preduzetnika	
Osnovna šifra i broj djelatnosti	
Vrsta licence	
Sadržaj licence	
Broj i datum rješenja o izdatoj licenci	
Broj i datum rješenja o ovjereojoj licenci	
Naknadni upis	

--	--

Na osnovu člana 134 Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni list CG“ br _____), Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donijelo je

**PRAVILNIK
O OBRASCIMA KOJI SE KORISTE U ZAKONU O PLANIRANJU I IZGRADNJI**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se obrasci koji se koriste u primjeni Zakona o planiranju i izgradnji

Član 2

U Zakonu o planiranju i izgradnji primjenjuju se sljedeći obrasci:

A. Zahtjev za:

1. sprovođenje elaborata parcelacije (član 50 stav 1) – Obrazac 1
2. procjenu vrijednosti zemljišta (član 52 stav 4) – Obrazac 2
3. izdavanje urbanističko tehničkih uslova (član 74 stav 1) - Obrazac 3
4. izmjenu odnosno dopunu tehničkih uslova (član 74 stav 6) - Obrazac 4
5. izdavanje saglasnost na idejno rješenje (član 87 stav 5) – Obrazac 5
6. upis objekta u katastar (član 104 stav 2) – Obrazac 6
7. uklanjanje dotrajalog objekta zainteresovanog lica (član 112 stav 1) – Obrazac 7
8. izdavanje licence (član 136 stav 1):
  - za projektanta i izvođača radova - Obrazac -8-1
  - za ovlaštenog inženjera - Obrazac -8-2
  - za revidenta i stručni nadzor - Obrazac 8-3
  - za revizora - Obrazac 8-4
9. mirovanje licence (član 138 stav 1) - Obrazac 9
10. mirovanje članstva u Komori (član 150 stav 1) - Obrazac 10
11. legalizaciju bespravnog objekta (član 156 stav 1) – Obrazac 11
12. za legalizaciju-otkup zemljišta (član 164 stav 1) – Obrazac 12

B. Prijava:

13. o radovima adaptacije (član 90 stav 1) – Obrazac 13
14. građenja objekta (član 91 stav 1) – Obrazac 14
15. promjene investitora (član 94 stav 1) – Obrazac 15
16. o izmijenjenom revidovanom glavnom projektu (član 98 stav 5) – Obrazac 16
17. stručnog nadzora o građenju objekta suprotno revidovanom glavnom projektu (član 101 stav 3) – Obrazac 17
18. o uklanjanju objekta (član 113 stav 1) – Obrazac 18
19. za postavljanje odnosno građenje privremenog objekta (član 117 stav 1) – Obrazac 19
20. za postavljanje odnosno građenje pomoćnog objekta (član 120 stav 1) – Obrazac 20

C. Obavještenje:

21. o rekonstrukciji posebnog dijela stambene zgrade (član 89 stav 2) – Obrazac 21
22. o nedostacima prouzrokovanim nepredviđenim okolnostima tokom građenja (član 97 stav 6) – Obrazac 22
23. o nailasku na arheološka nalazišta, fosile, aktivna klizišta, podzemne vode i sl. (član 97 stav 9) – Obrazac 23
24. o imenovanju ovlašćenih inženjera (član 133) – Obrazac 24

D. Izjava:

25. revidenta da je projekat u skladu sa crnogorskim propisima (član 84 stav 2) – Obrazac 25
26. stranog fizičkog lica o vršenju privremenih odnosno povremenih poslova:
  - podnijeta Komori (član 129 stav 4) – Obrazac 26-1
  - podnijeta Ministarstvu i nadležnom inspeksijskom organu (član 129 stav 5) – Obrazac 26-2
27. ovlašćenog inženjera:
  - koji rukovodi građenjem objekta u cjelini (član 130 stav 4 tačka 5) – Obrazac 27-1
  - koji rukovodi izvođenjem pojedinih vrsta radova na građenju objekta (član 130 stav 4 tačka 5) – Obrazac 27-2
28. privrednog društva koje obavlja djelatnost izrade tehničke dokumentacije i građenja, da stambeni objekat nije podoban za upotrebu (član 153 stav 3) – Obrazac 28
29. revidenta da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim projektom izvedenog stanja bespravnog objekta površine preko 500m² (član 158 stav 1 tačka 6) – Obrazac 29
30. privrednog društva koje je ispitivalo statičku i seizmičku stabilnost bespravnog objekta, da je objekat stabilan i siguran za upotrebu (član 158 stav 3) – Obrazac 30
31. vlasnika bespravnog objekta (član 158 stav 4) – Obrazac 31

Član 3

Obrasci iz člana 2 ovog pravilnika (1 do 31) su odštampani uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Član 4

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obrascima koji se koriste u postupcima izgradnje objekata ("Službeni list CG", br. 47/2013 i 19/14).

Broj:

MINISTAR,

Podgorica,

Pavle Radulović

NACRT

Na osnovu člana 110 stav 2 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG", br. _____),
Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

P R A V I L N I K **O BLIŽEM SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA CENTRALNOG REGISTRA GRAĐENJA**

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se bliži sadržaj i način vođenja centralnog registra građenja
(u daljem tekstu: Registar).

Član 2

Registar čini evidencija registra i baza registra.

Evidenciju registra čini identifikacioni obrazac objekta, koji je dat u Prilogu koji je
sastavni dio ovog pravilnika.

Bazu registra čini prijava radova i dokumentacija propisana Zakonom o planiranju i
izgradnji, koje se podnose nadležnom organu, u elektronskoj formi.

Registar se vodi u elektronskoj formi.

Član 3

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: organ uprave),
popunjava identifikacioni obrazac nakon prijave radova.

Član 4

Identifikacioni obrazac objekta naročito sadrži:

- 1) redni broj upisa;
- 2) datum upisa;
- 3) prijavu građenja;
- 4) naziv investitora;
- 5) podatke o lokaciji (planski dokument, urbanistička parcela, katastraska parcela);
- 6) podatke o vrsti i namjeni objekta (klasifikacija vrste građevina Crne Gore koja je
urađena od strane Zavoda za statistiku - Monstat);
- 7) podatke o privrednom društvu koje je izradilo tehničku dokumentaciju i/ili izradilo
izmjenju tehničke dokumentacije nastalu usled nedostataka i nepredviđenih okolnosti
kao i usled ostalih okolnosti;
- 8) podatke o ovlašćenom inženjeru i ovlašćenim inženjerima koji izrađuju dio tehničke
dokumentacije;
- 9) podatke o reviziji tehničke dokumentacije;
- 10) podatke o revizoru tehničke dokumentacije i revizorima dijela tehničke
dokumentacije;
- 11) podatke o ovlašćenom inženjeru koji rukovodi izvođenjem pojedinih vrsta radova na
građenju objekta;
- 12) podatke o nadzornom inženjeru koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem
objekta u cjelini, kao i nadzornom inženjeru koji rukovodi nad građenjem pojedinih
vrsta radova na objektu;
- 13) napomene.

Baza podataka objekta naročito sadrži:

- 1) tehničku dokumentaciju propisanu Zakonom o planiranju i izgradnji (glavni projekat
ovjeren u skladu sa zakonom i izvještaj o pozitivnoj reviziji glavnog projekta);

- 2) tehničku dokumentaciju propisanu Zakonom o planiranju i izgradnji (revidovani glavni projekat izmjenjen usled nedostataka i nepredviđenih okolnosti kao i usled ostalih okolnosti);
- 3) dokaz o osiguranju od odgovornosti privrednog društva, privrednog lica odnosno preduzetnika koje je izradilo glavni projekat i/ili izmjenilo revidovani glavni projekat nasatao uslijed ostalih okolnosti, odnosno revidovalo glavni projekat i/ili revidovalo izmjenjeni glavni projekat nasatao uslijed nedostataka i nepredviđenih okolnosti kao i usled ostalih okolnosti;
- 4) ugovor o angažovanju izvođača radova;
- 5) ugovor o angažovanju stručnog nadzora;
- 6) dokaz o pravu svojine, odnosno drugom pravu na zemljištu (list nepokretnosti, ugovor o koncesiji, odluka o utvrđivanju javnog interesa i dr.) ili dokaz o pravu svojina, odnosno drugom pravu na objektu, ako se radi o rekonstrukciji objekta;
- 7) saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog lokalnog arhitekta data na idejno rješenje, sa idejnim rješenjem, odnosno saglasnost glavnog državnog odnosno glavnog lokalnog arhitekta na novo idejno rješenje, ako je došlo do izmjena revidovanog glavnog projekta usled nedostataka i nepredviđenih okolnosti kao i usled ostalih okolnosti, a koje su uslovile izmjenu elemenata idejnog rješenja na osnovu kojih je data saglasnost, sa novim idejnim rješenjem;
- 8) ostala dokumentacija.

Identifikacioni obrazac za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata naročito sadrži:

- 1) redni broj upisa;
- 2) datum upisa;
- 3) prijavu građenja;
- 4) naziv investitora;
- 5) podatke o lokaciji (Program privremenih objekata, katastraska parcela);
- 6) podatke o privrednom društvu koje je izradilo tehničku dokumentaciju;
- 7) podatke o ovlašćenom inženjeru i ovlašćenim inženjerima koji izrađuju dio tehničke dokumentacije;
- 8) podatke o reviziji tehničke dokumentacije;
- 9) podatke o revidentu;
- 10) podatke o izvođaču radova;
- 11) podatke o stručnom nadzoru;
- 12) napomene.

Baza podataka za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata naročito sadrži:

- 1) dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na zemljištu;
- 2) tehničku dokumentaciju izrađenu u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima iz Programa;
- 3) saglasnost glavnog arhitekta u pogledu vizuelnog izgleda privremenog objekta;
- 4) ostala dokumentacija.

Identifikacioni obrazac za postavljanje pomoćnog objekta naročito sadrži:

- 1) redni broj upisa;
- 2) datum upisa;
- 3) prijavu građenja;
- 4) naziv investitora;
- 5) podatke o lokaciji;
- 6) tehnička dokumentacija propisana Zakonom o planiranju i izgradnji;

- 7) podatke o privrednom društvu koje je izradilo tehničku dokumentaciju;
- 8) podatke o ovlašćenom inženjeru i ovlašćenim inženjerima koji izrađuju dio tehničke dokumentacije;
- 9) napomene.

Baza podataka za postavljanje pomoćnog objekata naročito sadrži:

- 1) dokaz o pravu svojine odnosno drugom pravu na zemljištu;
- 2) tehničku dokumentaciju izrađenu u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima;
- 3) ostala dokumentacija.

Član 5

Organ uprave uredno ažurira Registar.

Član 6

Registar vodi lice ovlašćeno za vođenje Registra u organu uprave.

Član 7

Sve vrste upisa, ispravki i brisanja iz registra vrši i ovjerava elektronskim potpisom ovlašćeno lice.

Za tačnost podataka u evidenciji Registra odgovara ovlašćeno lice.

Član 8

Pristup bazi Registra, vrši se u skladu sa uputstvom organa uprave.

Član 9

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja registra tehničke dokumentacije i izvještaja o reviziji („Službeni list CG“, broj 09 /15).

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon tri mjeseca od dana stupanja na snagu.

Broj: _____
Podgorica, _____ 2017. godine

Ministar,
Pavle Radulović, s.r.

NACRT

Na osnovu člana 106. stav 2 Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni list CG" broj _____),
Ministarstvo održivog razvoja i turizma, donosi

PRAVILNIK O SADRŽINI I NAČINU OSMATRANJA TLA I OBJEKTA U TOKU GRAĐENJA I UPOTREBE

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuje se sadržina i način osmatranja ponašanja tla i objekta u toku građenja i upotrebe objekta.

Član 2

Osmatranje tla i objekta, u smislu ovog pravilnika, obuhvata provjeru ponašanja tla i objekta registrovanjem početnih stanja i praćenje promjena u tlu i objektu koje se dešavaju u toku građenja i upotrebe objekta.

Osmatranje se vrši vizuelnim opažanjem ili vizuelnim opažanjem i mjerenjem pomoću instrumenata.

Potreba za osmatranjem ponašanja tla i objekta u toku građenja i upotrebe objekta utvrđuje se u tehničkoj dokumentaciji za građenje i rekonstrukciju objekta.

Sadržina i način osmatranja ponašanja tla i objekta, u skladu sa ovim pravilnikom, određuje se u projektu osmatranja ponašanja tla i objekta koji je sastavni dio tehničke dokumentacije za građenje, a u zavisnosti od vrste objekta i lokacije na kojoj se gradi.

Član 3

Osmatranjem ponašanja tla obuhvata se tlo na kome se objekat nalazi, odnosno u kojem se objekat nalazi i tlo u sadejstvu (interakciji) sa objektom.

Osmatranje ponašanja tla počinje prije ili za vrijeme pripremnih radova.

Osmatranje ponašanja objekta počinje u toku izrade temelja.

Uporedo sa osmatranjem ponašanja tla i objekta vrši se i osmatranje klimatskih, hidroloških, geoloških i drugih faktora u zoni objekta koji su utvrđeni u projektu za osmatranje ponašanja tla i objekta.

Član 4

Projekat osmatranja ponašanja tla i objekta u toku građenja i upotrebe sadrži predmet i koncepciju osmatranja, program, metode i obim osmatranja, kao i predmjer i predračun za radove osmatranja ponašanja tla i objekta.

Član 5

Projekat osmatranja ponašanja tla i objekta sadrži naročito:

- 1) projektni zadatak;
- 2) predmet osmatranja ponašanja tla i objekta;
- 3) projekat geodetskih radova osmatranja;
- 4) mjerna mjesta, instrumente za mjerenje, plan i program mjerenja;
- 5) serije osmatranja i vremenski plan osmatranja u toku građenja i upotrebe objekta;
- 6) način obrade mjerenja, prikazivanja rezultata i formiranja dokumentacije o osmatranjima;
- 7) kriterijume za upoređivanje rezultata mjerenja sa dozvoljenim vrijednostima;
- 8) zahtjeve za održavanje mjernih mjesta i instrumenata u periodu osmatranja;
- 9) način praćenja i interpretacije rezultata osmatranja ponašanja tla i objekta;
- 10) tehničke uslove realizacije projekta, predmjer i predračun radova.

Član 6

Rezultati osmatranja ponašanja tla i objekta služe za ocjenu stanja tla i objekta, za blagovremeno ustanovljavanje tendencija promjena ponašanja tla i objekta i, zajedno sa drugim faktorima, za utvrđivanje uzroka nepredviđenog ponašanja tla i objekta i određivanje potrebnih mjera za obezbjeđenje sigurnosti objekta u toku građenja i upotrebe.

Kada rezultati osmatranja ponašanja tla i objekta dostižu granične vrijednosti utvrđene glavnim projektom, odnosno ponašanja tla i objekta, odnosno vrijednosti utvrđene kriterijumima ustanovljenim u projektu osmatranja tla i objekta, o tome se obavještava investitor, odnosno korisnik objekta, radi obezbjeđenja stručne ocjene ponašanja tla i ugroženih objekata, uputstva za dalja osmatranja, ili za preduzimanje mjera za obezbjeđenje sigurnosti objekta.

Član 7

Ako rezultati osmatranja ukazuju na mogućnost oštećenja, rušenja objekta ili ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti susjednih objekata, investitor, odnosno korisnik objekta obezbjeđuje izradu projekta za radove na sanaciji objekta, tla, ili i objekta i tla, i o nastaloj situaciji obavještava nadležni inspekcijski organ.

Član 8

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini i načinu osmatranja tla i objekta u toku građenja i upotrebe objekta ("Službeni list RCG", broj 54/01).

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj :

Podgorica,

Ministar,

Pavle Radulović

Na osnovu člana 131 stava 3 Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni list Crne Gore“ broj: _____), Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj _____, donijela je

**UREDBU
O MINIMALNOJ SUMI OSIGURANJA
OD PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI
PRIVREDNOG DRUŠTVA, PRAVNOG LICA I PREDUZETNIKA KOJI OBAVLJAJU
DJELATNOSTI U OBLASTI IZGRADNJE OBJEKATA**

Član 1

Ovom uredbom propisuje se minimalna suma osiguranja od profesionalne odgovornosti privrednog društva, pravnog lica i preduzetnika (u daljem tekstu: privredno društvo) koja obavljaju djelatnost izrade tehničke dokumentacije, revizije tehničke dokumentacije, građenja objekata odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta i vršenje stručnog nadzora, za štetu koju može pričiniti investitorima ili trećim licima u vezi sa obavljanjem njihove djelatnosti.

Član 2

Suma osiguranja je najveći iznos odštete koja se isplaćuje ukoliko nastupi osigurani slučaj.

Suma osiguranja koju Ugovarač mora obavezno obezbijediti Ugovorom, iznosi minimalno:

- 1) 100.000 eura za privredno društvo koje obavlja djelatnost izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta, odnosno izvođenje pojedinih radova na građenju objekta;
- 2) 200.000 eura za privredno društvo koje obavlja djelatnost previzije tehničke dokumentacije odnosno stručnog nadzora

Član 3

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Vlada Crne Gore

Broj: _____
Podgorica, _____

**PREDSJEDNIK,
Duško Marković**